

Utopia

STUDENTAVISA I TROMSØ

NR. 2, 22. FEBRUAR 1988, 13. ÅRGANG

Kampen mot velferdsloven, en glemmt kamp?

Det er et faktum at det i lang tid har vært lite oppstyr rundt «Velferdsloven», eller Lov om organisering av velferd for studenter, som loven heter fra Kultur og vitenskapsdepartementet.

Halvard Bakke, hva blir hans reaksjon denne gang?
Foto: Trond Davidsen

Utopia Geir Hatling

Den ble vedtatt av Stortinget i mai 1986. Den var i utgangspunktet en lov som skulle sikre studentenes velferd. Underveis i behandlingen skiftet den imidlertid karakter og ble en lov som styrer organiseringen av velferden. Det ble stor motstand mot denne loven da den ble lagt frem. Hovedårsaken var at det ikke ble gattet noen velferd for studentene, men imot mente studentorganisasjonene at loven organiserte en velferd som etter deres mening ikke eksisterte.

— Hvordan reaksjonen var i Tromsø. I Tromsø ville denne loven gripe tak i inn i hverdagen for studentene. Dette fordi studentene ved UiTØ følger sine representanter på Hovedallmøtet (HAM). Etter denne nye loven skulle slike valg skje gjennom valg til et Studentting. Dette ble ikke godkjent fra studentene og på HAM i november 1986 ble representantene valgt på den gamle måten. Det ble samtidig sendt brev til departementet hvor det ble gitt beskjed om at HAM boikottet loven.

— Reaksjonen fra departementet. Et mottiltak holdt departementet tilbake statsstøtten til Studenterskipnadene første termin i 1987. I mars samme år kom det brev fra departementet hvor det ble gjort klart at det ville bli satt i verk sanksjoner mot studentene hvis denne aksjonen fortsatte. Frist for å stanse aksjonen ble satt til 1. juni 1987. Et nytt HAM i april vedtok med 85% av stemmene å fortsette aksjonen. Det skjedde en utveksling fra departementets side og fristen ble oversittet. Da statsråd Halvard Bakke var her i Tromsø i november ble naturlig nok denne saken tatt opp. Dette er blitt en ømtålelig sak for departementet, ikke minst fordi det er den oppmerksomhet som ble UiTØ til del da aksjonen ble på som verst. Bakke kunne derfor ikke love noen snarlig behandling av denne saken i Stortinget.

— De ting holder på å skje. I november 1987 ble en innstilling lagt frem fra Kirke- og undervisningskomiteen til departementet. Komiteen foreslo flere plasser i innstillingen som anser velferden overfor studentene for dårlig. Dette gjelder både foreldre, barnehager, stipendordning

nedsatt et utvalg, SKUS, som utelukkende jobber med velferdsloven. Vi er også med der. Dette utvalget jobber med å legge frem en innstilling om hvordan studentene helst ser sin velferd definert. En jobber ut ifra to modeller. Den ene tar i større grad utgangspunkt i Alstadheimsutvalgets innstilling. Dette går ut på at man lager en helt ny lov om velferd, som også tar for seg organiseringen av samskipnadene. Den vi har i dag er jo ingen god organiseringslov engang. Vi mener samskipnadene i større grad må bli et forvaltningsorgan på den måten at de ikke, slik som nå, drives som en bedrift som må gå med overskudd.

Den andre modellen vi jobber etter går ut på at vi ikke krever en helt ny lov, men at vi defineres inn i lov om sosial omsorg. Det vil da bli på samme måte for studenter, som det er for soldater som er dimmitert. Disse blir stipulert en lønn som sosiale stønader regnes ut ifra. Vi vil enten ha det som lønn eller som en form for fullt stipend. Jeg ser det dessuten som svært viktig at studentene i Tromsø fortsatt skal ha muligheten til å ha Hovedallmøtet som sitt øverste organ. Bare av den grunn mener jeg kampen mot loven ikke må slutte.

Ragnhild Queseth Haarstad
Utopia tok kontakt med formannen i Kirke- og undervisningskomiteen, Ragnhild Queseth Haarstad, for å få hennes syn på denne saka.

— Det som etter komiteen sin mening er det sentrale i den innstillingen vi her kommer med, er at vi vil ha en mer rettferdig fordeling av studentmidlene. Denne innstillingen er et svar på den proposisjonen som ble fremlagt for Stortinget for 2 år siden. Statsråd Halvard Bakke har siden han tiltrådte for ca. 2 år siden lovt at det skal komme svar på denne proposisjonen. Vi i komiteen håper jo at dette snart vil skje. Når det gjelder det helt konkrete i innstillingen regner vi med at departementet vil følge de tilrådingene vi her har kommet med. Det står helt opp til statsråden om han vil følge komiteen sin antydning om å vurdere velferdsloven på nytt.

Departementet
Hva sier så Kultur- og vitenskapsdepartementet om dette? Vi tok kontakt med Byråsjef Bård Johannesen i Kultur- og vitenskapsdepartementet for å få en kommentar.

Johannesen, hva skjer i departementet når det gjelder valgordningen for studentene?

— Når det gjelder valgordningen kan jeg dessverre ikke uttale meg. Dette er en sak som ligger hos den politiske ledelsen i departementet. Det jeg kan si er at det i denne uka skal være et møte hos statsråd Halvard Bakke hvor studentorganisa-

sjonene skal være til stede. Her vil hele velferdsloven bli diskutert.

Det ble i november 1987 lagt frem en innstilling fra Kirke- og undervisningskomiteen til statsbudsjetten. Hvordan vil departementet forholde seg i til denne innstillingen?

— Når det gjelder boligbygging er det fra departementets side nedsatt en arbeidsgruppe som skal se på mulighetene for en raskere utbygging innenfor de eksisterende rammer.

Hvor store rammer er det her snakk om?

— Vi har fått tildelt 50 millioner kroner. Dette vil utgjøre ca. 350 hybelenheter. En regner imidlertid med at behovet er ca. 4000.

Hvilke muligheter har dere innenfor så trange rammer å forsere utbyggingen?

— Det er flere måter dette kan skje på. Dette er imidlertid noe av det denne arbeidsgruppen skal se på.

I innstillingen er det presisert nærmere angående forslaget om hovedfagsstipend og nedbetaling av studiegjeld i Finnmark. Hvordan er det med disse to ordningene pr. i dag?

— Det er laget ferdig regelverk for begge ordningene. Begge ordningene er satt i funksjon. Hovedfagsstipendet vil virke allerede for de som tok eksamen nå i høst. Når det gjelder nedbetalingen av studielån vil det i praksis først få virkning fra 1. januar 1989. Det ble iverksatt 1. januar 1988, men her er det en regel om at en må ha bodd ett år i Finnmark før det begynner å virke.

KAN STUDENTER FÅ HIV - INFEKSJON???

SE SIDE 11

God nyhet til brukere av Unibok som arbeider utenfor sentrum:

Fra 15. FEB.
Har vi åpent til 16.30

Unibok
UNIVERSITETSBOKHANDEL A/S

Hvem styrer i UNIBOK ?

Det er to ting som særpreger UNIBOK. Først og fremst at det er en bokhandel. Altså en servicebedrift. Det siste synes ikke å ha kommet bedriften for øret. Dernest at den er eiet av Studentsamskipnaden, som er til for studentene. Det synes heller ikke å ha blitt oppfattet.

Det er prisverdig at Samskipnaden/UNIBOK forsøker å drive en skikkelig bokhandel for studenter. I og med at kundegruppen er spesiell, og kostnadene forbundet med faglitteratur høye, forventes ikke samme grad av økonomisk avkastning som fra andre bokhandlere. Vi forventer isteden god service, og gode tilbud.

UNIBOK oppgir å ha hatt et underskudd i -87 på omlag en halv million kroner, samtidig som flere og flere oppdager at en telefon til Akademika i Oslo som oftest gir langt raskere og bedre service enn en tur til byen.

Vi vil derfor gjerne vite hvor dyr UNIBOK kan bli, før Samskipnaden sier stopp, og innser at et pengesluk, som ikke engang kan levere service for pengene, er intet verdt.

Vi håper imidlertid at dette ikke skal være nødvendig. UNIBOK har mulighet til å bli byens beste bokhandel. Den har, fremdeles, en stor og trofast kundekrets.

Mist den ikke !

Embedsstudie i psykologi en nær realitet

Frode Svartdal og Bertil Bjerkan

Foto: Geir Arne Hansen

Sosialesekretær

Ta kontakt hvis du trenger råd og veiledning ved personlige og sosiale vanskeligheter eller studieproblemer som ikke er faglige.

Du kan også be om informasjon av forskjellig art og få vite hvor du skal henvende deg i helse- og sosiale spørsmål og juridiske saker.

Sosialesekretær Ann Torunn Olsen,
Roald Amundsenspl. 1 (Odd Berg-bygget),
Tlf. 81 012. Kl. 09.00 - 15.00 unntatt torsdager.

Husk å benytte deg av de økonomiske støtteordningene som Studentsamskipnaden har til dekning av helsemessige utgifter: HELSEFONDET OG REFUSJON AV EGENANDELER.

For informasjon, se reglene.

Utopia

I REDAKSJONEN:

Arve Bartnes
Ole Berthelsen
Janne Bjerkan
Trond Davidsen
Frank Tore Johansen
Steinar Johansen
Oddgeir Sagerup
Tage Stabell-Kulø
Geir Hatling
Geir Arne Hansen
Roy H. Østensen

REDAKTØR:

Tage Stabell-Kulø

REDAKSJONSSEKRETÆR:

Trond Davidsen

Utopia er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø, og kommer med 12 nummer i året.

Redaksjonen er valgt på politisk uavhengig grunnlag.

Annonsepris kr 4,- pr. sp. mm.
Ved fast annonsering 20% rabatt.

Adr.: Boks 678, 9001 Tromsø
Tlf.: (083) 81 688 l. 386
Tlf.: (083) 81 693 (kveld)
«OBS! nye telefon nummer etter 22. februar»

Opplag: 2000 eksemplarer

Montasje/trykk:
Dagbladet «Tromsø»

Fra mandag 31. januar til fredag 5. februar ble det arrangert psykologi-uke ved Universitetet i Tromsø. Den viktigste saken som ble tatt opp var muligheten for å opprette eget embedsstudie med vektlegging av landseleens særegne forhold. Den akutte underdekninga av kvalifiserte fagfolk både ved sykehus og i distriktene har aktualisert tanken om opprettelsen av et fullt embedsstudium i psykologi. Dette ble det da også gitt full aksept for blant seminardeltakerne. Amanuensene Bertil Bjerkan og Frode Svartdal mener derfor at full psykologiutdanning vil være et viktig distriktspolitisk virkemiddel som både lokale og sentrale myndigheter bør ta alvorlig.

Utopia Steinar Johansen

I følge Bjerkan og Svartdal hadde psykologiuka to funksjoner. For det første å markere faget for et bredere publikum gjennom ulike populære forelesninger. Deretter å drøfte mulighetene for et fullt embedsstudium ved Universitetet i Tromsø. De konkluderer begge med at responsen på de forskjellige arrangementene har vært over all forventning. Den viktigste funksjonen var likevel å få i stand en bred drøftelse av embedsstudiets fremtid der forskere og praktiserende psykologer/psykiatere fra hele landet fikk komme med sine tanker og vurderinger. Her ble

det det lagt frem en bred enighet om at studiet bør utbygges. Det er i første omgang aktuelt å starte med andre avdeling siden man fra før har grunnfag og mellomfagstillegg. Svartdal og Bjerkan legger til at en eventuell utbygging må skje gradvis og i samarbeid med de andre universitetene.

Stor psykologmangel

Undersøkelser som er foretatt viser at Nord-Norge ligger helt nederst på lista når det gjelder andel av psykologstillinger som er besatt. Her kommer Finnmark dårligst ut med en underdekning på hele 40%. Tallenes klare tale skulle i og for seg være

grunnlag godt nok til å starte med et fullt embedsstudie, for å re på denne uholdbare situasjonen kommenterer Bjerkan.

Kulturelle særegenheter

Et av landsdelens kjennetegn er store geografiske avstander. Det har i sin tur vært med på å skape både språklige og kulturelle forskjeller som er med på å vanskeliggjøre en praktiserende psykologarbeid, dersom vedkommende ikke har kjennskap til disse særtrekkene. Bjerkan og Svartdal er overbevist om at en egen landsdelorientert modell vil gjøre kandidatene bedre rustet til å takle disse forholdene enn kandidater som er utelminert ved andre læresteder. De uten vil studiet være et viktig virkemiddel til å få bukt med den vorlige underbemanninga.

Utstrakt samarbeid

Bjerkan og Svartdal, som forevrig gjør 2/3 av en nedsett fagkompoengterer at et utstrakt samarbeid med andre forskningsmiljøer praktiserende fagfolk er av stor betydning dersom en skal få til forsvarlig embedsstudie. Forele har vi bare møtt positiv respons, at problemet nå vil være å finne best egnede løsningen, legger de en avsluttende kommentar.

Populærforedningene under psykologiuka trakk fulle hus.

Foto: Seksjon for Psykologi

UNIBOK - En Gylden dal av visdom eller ulmende Askehaug?

I begynnelsen var ordet. Og Herren befalte bli lys. Det ble lys. Så kom UNIBOK, og mørket senket seg atter over nordlandet.

Stedet for å servere vitebegjærlige studenter av kunnskapens frukter er UNIBOK blitt et stridens eple som stadig flere synes å ha fått i vrangen. Kjernen er bl.a. dårlig service og urimelig lang bestillingstid på fagbøker. Likeledes hevder studenter og ansatte at UNIBOK har for vane å ta inn for få eksemplarer av aktuelle lærebøker. Demed må flere bøker bestilles. Og det tar tid. Det er et begredelig faktum at UNIBOK - som i 1987 gikk med en halv million kroner i underskudd - har mistet hele kull ved enkelte læresteder til konkurrenten Centrum bok og papirhandel. I følge ex-kundene skyldes det UNIBOKs problemer med å skaffe bøker». Studentrepresentant i UNIBOKstyret, Tor Ødegård, beskriver situasjonen som uholdbar og vil ta forholdene opp på førstkommande styremøte. Daglig leder i Unibok, Per Arnold Dyrkoren, har ikke problemer med å ta selvkritikk på vegne av UNIBOK og presiserer at det allerede er iverksatt tiltak som gir grunn til optimisme.

Utopia Arve Bartnes

Etter det Utopia erfarer er det særved Institutt for Fiskerifag (Sosiøkonomi grunn - og mellomfag), Institutt for Samfunnsvitenskap og Institutt for Rettsvitenskap at frustrasjonen blandt studenter og lærere er stor. Representanter for Jusforeningen har flere ganger sett seg nødt til å skrive brev til UNIBOK hvor de uholdbare forholdene påpekes.

OS fra jus

Et brev til UNIBOK-ledelsen, datert den 8. okt. 1986, heter det bl.a.; Det viser seg gang på gang at dere ikke har maktet å skaffe de nødvendige pensumbøker vi er avhengige av. Videre går det frem av brevet at studentene slett ikke er fornøyde med UNIBOKs unskyldninger om de ikke kan bestille nok jusbøker fordi de «brenner» inne med mattebøker (!). Det påpekes også at problemene med UNIBOK «har vært tilbakevendende helt siden jusstudiet startet i Tromsø.»

iver seg i håret

Forholdene har imidlertid ikke bedret seg på et og et halvt år. Arbeidsutvalget ved IRV har derfor sendt et

nytt brev. Fremdeles holdt i en nøktern og høflig tone - selv om hva man mener om UNIBOK kommer klart nok frem - og det tidligere så formelle språket nå må vike for mere folkelige og direkte fremstillinger: «Mange studenter hadde avbrutt juleferien tidlig for å forberede seg til forelesningene i sosialøkonomi. Men hva kan en gjøre når pensumbøkene først kommer etter at ti forelesningstimer er unnagjort - og ikke to uker for forelesningene begynte? Svar: 1) Ingenting 2) Rive seg i håret og gremmes 3) Bestille bøkene hos en annen bokhandel

Visstnok skal Universitetsforlaget ha skylda for de ekstreme forsinkelsene. Men innehaveren av «Bokhuset» (den tidligere lederen for UNIBOK) avviste denne påstanden som - sitat: Bare tøv. For: I byens andre bokhandler kunne de bøkene Unibok ikke kunne skaffe bestilles - og leveres knapt ei uke seinere.»

- Skammelig dårlig service

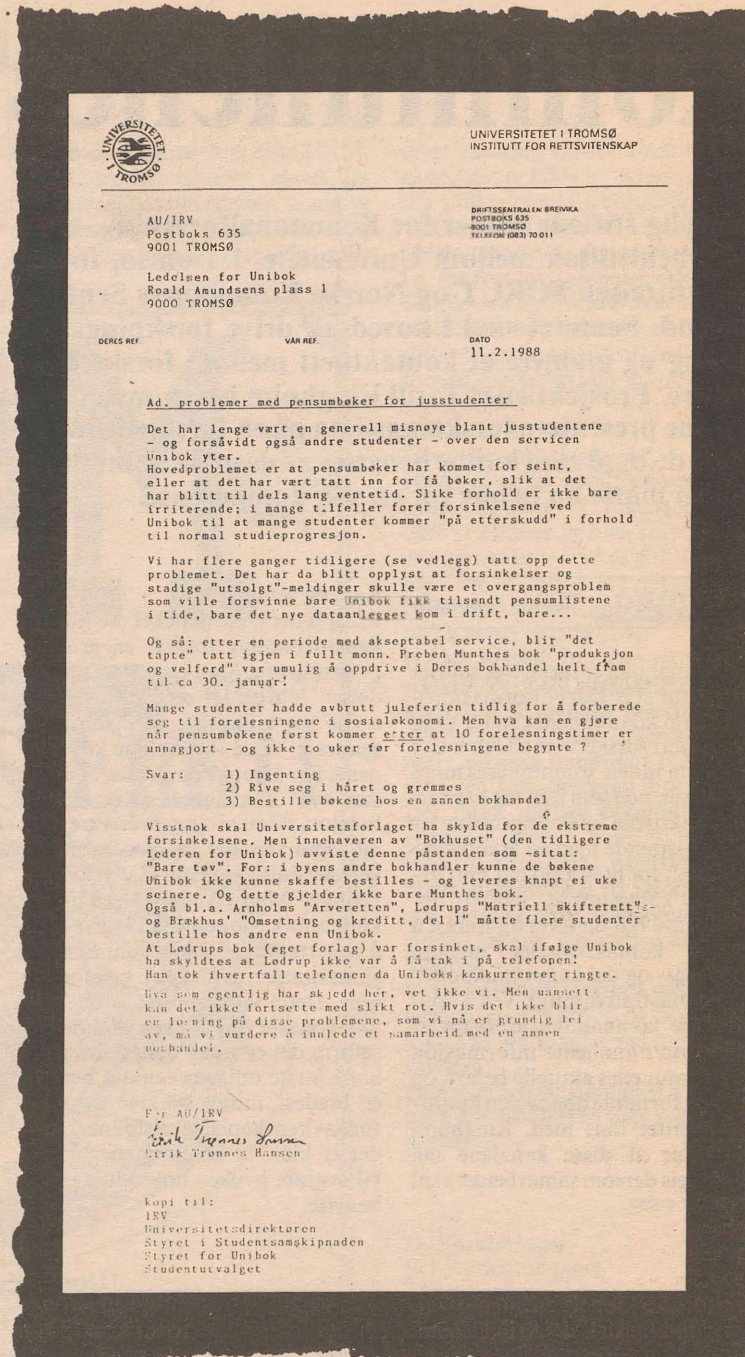
I følge studenter som Utopia har kontaktet er det bare alternativ en - å gjøre ingenting - som er utelukket. Grensen er nådd. Det er ikke bare problemer med bokbestillinger som er i ferd med å gi UNIBOK et lite fla-

terende omdømme. Den generelle servicen og kundebehandlingen betegnes allment som tildels skammelig dårlig. Etter det Utopia erfarer har også UNIBOK i perioder benyttet åttende-klassinger som butikkhjelp.

Det sier seg selv at de ikke har så mye å bidra med i jakten på avansert - og for en stor del fremmedspråklig - faglitteratur. Et stadig større antall studenter ved UiTø akseptere ikke lenger vilkårene for å handle hos UNIBOK. De ringer i stedet Akademika i Oslo eller bestiller gjennom andre bokhandler i Tromsø, hvor servicen er bedre. Onde tunger betegner det nærmest som gambling å bestille bøker gjennom UNIBOK. Det som er sikkert er at potten minker etterhvert som flere studenter vender forretningen ryggen.

Mister kunder

UNIBOK går med underskudd. En stadig minkende kundekrets vil ikke bidra til å løse problemene. Det er beklagelig nok at studentene i Tromsø i økende grad synes å miste tillit til UNIBOK. Dog er det økonomisk og prestisjemessig minst like ille for UNIBOK at også enkelte store kunder på undervisningssektoren har funnet andre leverandører av sitt

Faksimile av brevet arbeidsutvalget ved IRV, sendte Unibok den 11.2.88.

materiell. Friundervisningen i Tromsø forlot UNIBOK pga problemer med å skaffe rett antall bøker til rett tid, som det heter. Etter det Utopia erfarer har også hele andre kull på sykepleierskolen i Tromsø fulgt Friundervisningens eksempel og etablert et kundeforhold til Cent-

rum bok og papirhandel. Nå varsler UNIBOK-ledelsen økt innsats i bestrebelsene på å gjøre forretningen så god som den bør være. Siste kapittel om UNIBOK er ikke skrevet. For studenter, faglærere og litteraturinteresserte er det å håpe at UNIBOK får det siste ordet.

Skal bli bedre med studentenes støtte

Utopia Arve Bartnes

Mange studenter og ansatte ved UiTø og andre læresteder i Tromsø har etterhvert fått et noget anstrengt forhold til fagbokspesialisten UNIBOK. Per Arnold Dyrkoren, daglig leder i UNIBOK, som i fjor hadde en omsetning på 12 mill kr og et underskudd på en halv million kr, har ikke problemer med å medgi at mye av kritikken som blir UNIBOK til del er rettferdig. Dyrkoren sier til Utopia at det allerede er iverksatt tiltak for å bedre de mindre bra sidene ved driftsplanen. Dette skal bl.a. en omfattende omlegging av bedriftsstrukturen komme for. På lang sikt er han derfor optimist både på UNIBOKs og kundenes vegne. UNIBOKs atten ansatte i kiosk, rekvisita, bokhandel og administrasjon skal i fremtiden klare å komme service-bevisste kunder til møte.

Foto: Roy Østensen

vi tar på oss en del skyld og jobber hardt for å forbedre oss.

Hvordan da for eksempel?

- I fremtiden vil vi ta initiativet overfor de forskjellige instituttene, be om pensumlister på et tidligere tidspunkt, slik at vi på en best mulig måte kan imøtekomme deres bestillinger og sikre oss mot å bestille for få bøker, eller at de kommer for sent. Kommunikasjonen mellom UNIBOK og instituttene har vært for dårlig. Vi vil på dette punktet definere ansvaret over på oss. Slik unngår vi kjedelige misforståelser i fremtiden.

Det er kommet oss for øre at en del kunder, fortrinnsvis studenter, har blitt behandlet nedlatende av betjeningen. Hvordan forholder du deg til konkrete klager på dårlig service?

- Det skal ikke skje at kunder føler

seg ille til mote. Hvis det skjer vil jeg oppfordre dem til å ta kontakt med meg slik at eventuelle misforståelser og problemer kan oppklares.

UNIBOK er kanskje landsdelens mest avanserte bokhandel. Er det ansvarlig å sette åttendeklassinger til å betjene og veilede kunder som skal ha alt fra tyskspråklige lærebøker om empirisk filosofi til ålens oceanvandring?

- Det stemmer at åttendeklassinger har jobbet i butikken. Det har imidlertid ikke vært meningen at de skulle ha en så «offensiv» rolle som den du beskriver. De vil bli trukket tilbake til mere passende arbeid.

UNIBOK er først og fremst en bokhandel for faglitteratur. Hvordan føles det da å miste hele studentkull ved enkelte læresteder, feks ved sykepleierskolen som kunder?

- Når det gjelder sykepleierskolen er

jeg ikke i tvil om at vi vil få det kullet tilbake i vår kundekrets. UNIBOK er den eneste bokhandelen som kan bygge opp det utvalget av faglitteratur som de er avhengige av. Ellers er det bare å ta hendelsen til etterretning. Den er jo et klart og entydig svar på at vi ikke har vært flinke nok.

Dere var ikke flinke nok med Maritme og Friundervisningen i Tromsø heller...

- Problemene med Friundervisningen var at økonomibøkene de bestilte var de samme som ble brukt ved fiskerifag. Når så vi ikke fikk en oversikt over antallet studenter fra alle lærerne førte det til at det ble for få økonomibøker til å dekke etterspørselen. Dette gikk i et par tilfeller ut over Friundervisningen. Dette vil vi unngå med en bedre oppfølging av kundene. Likeledes vil vi bli mere påpasselige med å ta inn nok antall pensumbøker. I mange år har UNIBOK i så måte ført en forsiktig inn-takspolitikk. Det skyldes at vi ikke får sende bøker tilbake til forlagene. Med vår anstrengte økonomi utgjør dette en betydelig fare. Hvis vi f.eks tar inn 100 bøker a 600 kr og selger halvparten sitter vi igjenn med bøker for 30000 kr. Dette er et direkte tap. Men for å oppfylle studentenes krav om å ta inn et tilstrekkelig antall pensumbøker vil vi gjøre en vri. I fremtiden vil vi satse på å kjøre den forsiktige linjen når det gjelder skjønnlitteratur, og satse på en mer kundevennlig politikk når det gjelder fagbøker. Dette gjør det viktigere en noen gang at forelesere presenterer troverdige og grundige lister over pensumlitteratur og antall studenter. Enkelte av de listene vi har mottatt har dessverre vært rene gjettverk.

Dyrkoren, du varsler mange forbedringer. Hvordan vil dere gjennomføre dem?

- Om kort tid vil UNIBOK ha en fagsansvarlig for hvert enkelt institutt. Dette for å bedre kommunikasjonen mellom oss og våre kunder og for å øke ekspertisen til våre ansatte. Dette vil gagne alle parter. Ellers vil vi satse på best mulig opplæring for våre ansatte. I denne sammenhengen er det beklagelig at vår bokholder måtte si opp av personlige grunner. Det medførte omrokninger blandt de ansatte som har forsinket omleggingen noe. Problemene angående lang bestillingstid på bøker skyldes at importdelen ved bedriften ikke har blitt prioritert høyt nok. Til våren vil vi derfor kjøpe datasystemer og telefax. Slik vil vi kunne ekspedere ordrene hurtigere enn før.

UNIBOK vil kanskje kunne gå med overskudd?

- Det er selvsagt et mål. Her er det imidlertid et poeng at UNIBOK er eid av Studentsamskipnaden i Tromsø. Et fremtidig overskudd vil således kanaliseres til velferdstiltak for studenter. Derfor er det også viktig for studentene selv at de støtter opp om UNIBOK. Vi ønsker et samarbeid mellom oss og studentene. UNIBOK er avhengige av at studentene ikke vender oss ryggen i en vanskelig fase. En sviaktende omsetning vil gjøre det vanskelig for UNIBOK å gjennomføre målsettingen som er å bli bedre, avslutter en nøktern men optimistisk Dyrkoren som slettes ikke akter å legge bøkene på hyllen.

Kommunenenes behov i søkelyset

Det nylig stiftede Senter for Kommunalforskning, er et samarbeidstiltak mellom Universitetet i Tromsø, forskningsstiftelsen FORUT og Norske Kommuners Sentralforbund. Senteret skal i hovedsak drive forskningsformidling og etablere et kontaktnett mellom forskere og brukere. Prosjektleder Torill Ringholm håper med dette å kunne presentere forskningsdata på en forståelig måte, slik at de også skal kunne benyttes av de ulike kommunene som måtte ha behov for en slik kompetanse.

Utropia Steinar Johansen

Ifølge Ringholm er ideen bak sentret uttrykk for et klart informasjonsbehov fra kommunenes side. Ofte har det vært forsket mer på feltet enn de ansatte innen kommunesektoren er klar over, noe som i sin tur har ført til at de aktuelle forskningsinstanser har blitt sittende med en kompetanse som i alt for liten grad har blitt benyttet av kommunene. Sentrets hovedoppgave blir da først og fremst å opprette kontaktkanaler mellom forsknings- og det kommunalpolitiske/administrative miljø. Ved å opprette slike kommunikasjonskanaler håper man å innhente informasjon om kommunenes aktuelle behov, og samtidig formidle noe av den kunnskap en sitter inne med. Ringholm poengterer at disse kanalene må være toveis dersom samarbeidet skal ha noe for seg.

Kurs og seminarer

Prosjektlederen påpeker at kunnskapsformidling fordrer en grundig presentasjon. Man har i den forbindelse utarbeidet en liste over aktuelle forskningsarbeider som skal sendes ut til de forskjellige kommunene. For å kunne danne seg et mønster over kommunenes faktiske situasjon, vil en arrangere diverse kurs og seminarer der forsker og politiker/administrator kan få utveksle erfaringer. Man vil også søke å utvide kommunikasjonskanalene ved i større grad å benytte tradisjonelle kommunikasjonskanaler som f.eks. telefon og brev. Dette vil gjøre det lettere å si noe konkret om hvilken kompetanseform det er størst behov for. Man har i første omgang tenkt å benytte et bredest mulig spekter av samfunnsvitenskapelige disipliner, men det er klart at kommunenes behov vil avgjøre hvilken hovedlinje en vil benytte.

Torill Ringholm, prosjektleder

Sterke og svake kommuner

Ringholm hevder at det er en viss fare for at de kommunene som er sterkest, i politisk, økonomisk og administrativ forstand, kanskje vil bli hyppigere brukere av sentrets tjenester enn fattige småkommuner. For å gi alle et likt tilbud vil man oppsøke de kommuner en ikke hører

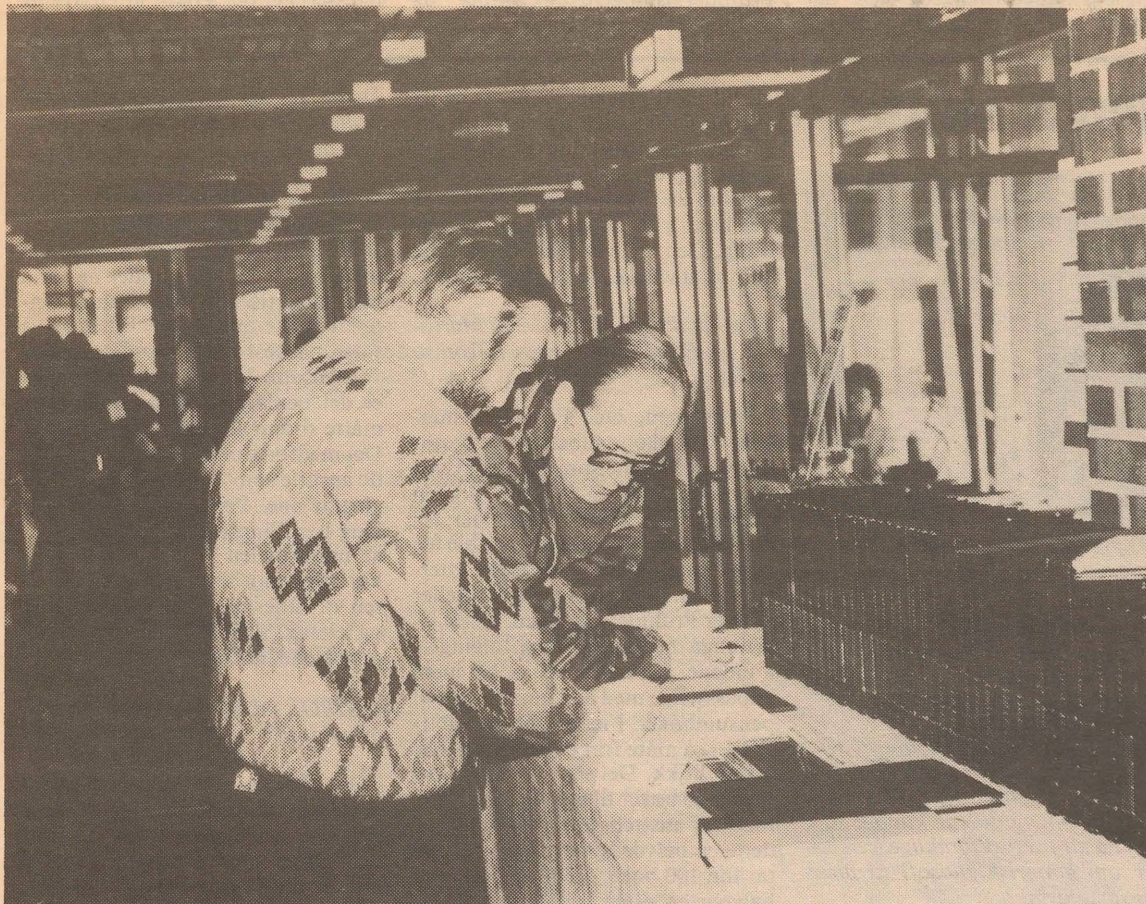
noe fra, slik at en unngår en favorisering av de enheter som har best forutsetning for å artikulere sine behov. Ringholm avviser påstanden om at sentret er et nytt ledd innenfor samfunnsvitenskapelig oppdragsforskning. Hun begrunner dette med at sentret ikke er en stiftelse, i vanlig forstand, men et selskap som har sin

teoretiske basis i den grunnforskning som drives ved de ulike universiteter. Det viktigste vil i alle tilfelle være å skape kontakt mellom forsker og bruker.

Foto: Oddgeir Sageru

■ ■ ■

Britannica – status til salgs for kr 12.600,-

Alf Olsen kjøper Britannica - leksikon hos Åge Brorstad.

Foto: Frank Tore Johansen

Utropia Geir Hatling

Det verdensberømte leksikonverket Britannica har denne uken vært vist ved Universitetet i Tromsø. Dette verket regnes som det største på markedet, både i

antall bind og i mengde stoff. Britannica kom første gang ut i 1768. Verket var da på 3 bind. Siste gang det kom ut var i 1985, da på 32 bind. Vi tok en prat med distriksrepresentanten for firmaet Knowledge her i Nord-Norge, Åge Brorstad.

Hvordan har responsen vært her på universitetet?

- Jeg er godt fornøyd så langt. En delstudenter synes det høres veldig dyrt ut, men vi har gode salgsbetingelser for studenter. Vi er faktisk det eneste forlaget som har egen finansiering for

studentene. Disse går i korthet ut på at vi gir avbetaling over maksimum 36 måneder. Disse avbetalingene er rentefrie.

Hvordan er salget organisert her i Norge?

- Vi er på landsbasis 9 selgere som har delt landet mellom oss. Her i Nord-Norge er det bare meg. Jeg har ansvaret for de tre nordligste fylkene. Vi har bare så vidt kommet i gang her oppe. Planen er at jeg skal ha en tur på Universitetet hvert semester, ellers om året vil det henge brosjyrer rundt på oppslagstavlene med nærmere opplysninger om hvor jeg er å få tak i.

Britannica er et verk som har økt sine salgstall de siste årene, hva er etter din mening årsaken til dette?

- Det er flere grunner. For det første ble agenturet for Britannica tatt over av Interknowledge i 1986. Dette førte til en større salgsside enn tidligere. For det andre er det en helt annen interesse for leksika idag enn det var for bare noen få år siden.

Hvem er det som går til anskaffelse av et slikt verk?

- Det er selvfølgelig alle mulige personer, men det er to grupper som skiller seg ut. Det er personer i yrkeslivet, disse kjøper det ut i fra egne interesser. Den andre hovedgruppen er folk som kjøper det for sine barn. Med dem menes at de vil at deres barn skal få muligheten til å søke læro under utdannelsen.

■ ■ ■

Bli sportsdykker

DYKKERKURS

Opplysninger: (083) 81 604 eller (083) 99 105, etter kl. 17.00.

Kurs godkjent av CMAS -
NORGES DYKKERFORBUND,
AQUA POLAR DYKKERSKOLE.

Liten interesse for studentpolitikk

Den studentpolitiske aktiviteten er laber ved Universitetet. Flere av studentenes arbeidsutvalg ved instituttene er nedlagt eller svært lite aktive. Av dem som fortsatt er i aktivitet, er interessen i enkelte tilfeller knyttet til muligheten for et eget kontor og tilgang på telefon. Men også Studentrådet, instituttrådene og seksjonsorganene ved de enkelte institutter mangler studentrepresentanter.

Utopia Trond Davidsen

For dem som minnes sytti-årenes gulltid innen studentpolitikken, må dagens situasjon oppfattes som bedrøvelig. Gamle studentpolitiske basjoner som Institutt for Språk og Litteratur (ISL) og Institutt for Samfunnsvitenskap (ISV) ligger nå nærmest døde. Dette til tross for at man kanskje nettopp ved ISL og ISV finner de studenter som kunne dratt best nytte av studentpolitisk erfaring, studenter som senere gjerne blir å finne i jobber innen forvaltning, media eller med informasjonsformidling.

Et arbeidsutvalg som fungerer er viktig bl.a. for å få arrangert instituttallmøter med valg til Studentrådet, instituttråd, seksjonsorgan og budsjettutvalg ved de enkelte institutter. Hverken Arbeidsutvalget ved ISL eller ISV har noen aktivitet, med den følge at ISL ikke har noen representanter i Studentrådet. I instituttrådet ved ISL sitter det idag bare hovedstuderenter. Alle disse er oversittere fra forrige valgperiode for studentrepresentanter i rådet, siden det ikke har vært avholdt noe nytt instituttallmøte. For ISV's vedkommende er rekrutteringen til Studentrådet noe bedre, da man her med et nødskrik har fått valgt to representanter. Noe arepresentanter har man ikke, og

det gjelder også for Instituttrådet ved ISV. Her mangler det dog også to av fire studentrepresentanter. Oppslutningen ved det siste instituttallmøtet ved ISV sist høst gir et godt bilde av interessen for studentpolitikken ved instituttet. Her møtte 10 studenter opp.

Hos Studentutvalget får Utopia opplyst at den lave aktiviteten ved ISV og ISL ikke er så veldig ulik den aktiviteten man finner også ved andre institutter. Flere institutter mangler studentrepresentanter i de forskjellige råd og utvalg. Arbeidsutvalgene ved Institutt for Biologi og Geologi (IBG) og Institutt for Fiskerifag (IFF) fungerer svært dårlig, blir det sagt. Den samme karakteristikken har Arbeidsutvalget ved Institutt for Matematiske Realfag (IMR) tidligere fått. Her har aktiviteten tatt seg opp i det siste, slik at det nå fungerer rimelig bra. Arbeidsutvalgene ved Institutt for Medisinsk Biologi (IMB) og Institutt for Rettsvitenskap (IRV) fungerer etter Studentutvalgets oppfatning tilfredsstillende.

For å få oppsving i aktiviteten på ISL har Studentutvalget planer om å arrangere et instituttallmøte her. Håpet er at så mange studenter vil møte at det kan bli valgt nytt Arbeidsutvalg og representanter til Studentrådet.

20 Sprellemenn og 2000 dauinger

Janne Bjerkan

Man føler seg sterkt kallet til å melde SU til forbrukerombudsmannen for

villedende reklame etter siste HAM. Her forespeiler man en interessant opplevelse, garantert uten negative ettervirkninger, sjelden følte man seg mer snytt. Det forventede kraft-

taket mellom «røde rabulister» og «konser» (i NSU's sjargong) viste seg å bli ei tannlaus forestilling, der TØKSF satt gjemt i kulissene og overlot showet til den radikale blokka, (anført av regionansvarlige Elin Gundersen og Trond Dokken). De få replikkene som falt utenom det oppsatte programmet tilførte heller aldri forestillingen den helt store dramatiske nerve.

Hvor blir studentene av?

HAM er en av de få begivenhetene hvor publikum i utgangspunktet også er aktører og hvor utfallet ikke er avgjort før salen har gitt sin stemme – men synger studentene ved UiTø like unisont som man fikk inntrykk av på siste HAM?

HAM, slik det fungerer nå, settes i scene av et dusin sprellemenn, og så lenge TØKSF mangler såvel mot som dyktighet til å være et seriøst alternativ, vil også fremtidige HAM fortone seg som overgrep mot livløse. Det fatalt dårlige oppmøtet er et symptom på allmentillstanden v/UiTø, som pga. likegyldigheten blant studentene er på vei til å få vitale organer, hvor studentene tradisjonelt har stor innflytelse, langsomt lammet.

Det er utvilsomt viktig å være faglig bevisst, en hva med å ta del i utforminga av andre sider ved studenttilverelsen?

Hva med å stille opp på HAM neste gang-før likstanken brer seg i korridorene...

Ordforklaringer:

SU-Studentutvalget
TØKSF - Tromsø konservative studentforening, populært kalt universitetets største avholdsbevegelse...

Anton – en ekte AKP'er!

Arbeidernes Kommunistparti, AKP, har startet et lokallag ved Universitetet. Vi har spurt en av initiativtagerene for dette, Anton Myhra, om hva som ligger bak dette initiativet.

Utopia Geir Hatling

Hvorfor ble lokallaget dannet?

– Vi fant ut at det var en del på universitetet som stemte AKP. Det ble derfor invitert til et medlemskap for de som ville dette.

Hva er det ved AKP som gjør det til et alternativ til f.eks. SV?

– Jeg ser det som viktig at det finnes et reelt alternativ til sosialdemokratiet. Med reelt så mener jeg her at vi ikke bare flikker på et gammelt system, men er villig til å lage et helt nytt. Det som i dag er i ferd med å skje med SV er at de blir mer og mer en støttespiller for Arbeiderpartiet. AP er etter min mening kun opptatt av å tilpasse samfunnsutviklingen til ren kapitalisme.

Hva ser AKP som sin viktigste oppgave her ved universitetet?

– Det vi jobber mest med er selvføl-

gelig rekruttering. Vi har i dag både lærere og studenter med i partiet. Hva vi ellers gjør er at vi har studie-sirkler hvor vi i fellesskap går igjennom forskjellige deler av partiprogrammet. Vi gir ofte støtte til andre grupper som er i konflikter, selvfølgelig med den forutsetning at det er noe vi kan identifisere oss med. Et eksempel på dette er lærerstreiken hvor vi gikk ut med støtte til de streikende.

Hvordan ser du som lærer på studentpolitikken i dag kontra tidligere?

– Før jeg svarer på dette må jeg reservere meg og si at dette er min helt subjektive mening. Jeg vil ikke uttale meg bastant da jeg ser det hele fra yttersida. Hvis en ser det hele i litt perspektiv er det en helt klar forskjell fra glansperioden tidlig på syttitallet og frem til idag. Den største nedgangen var imidlertid på begynnelsen av åtti-tallet. Slik som jeg ser det er det i dag en ny oppblomstring som er i ferd med å skje. Spesielt i det siste har studentene imponert meg med både sitt engasjement og vedtak.

Hva mener du med dette?

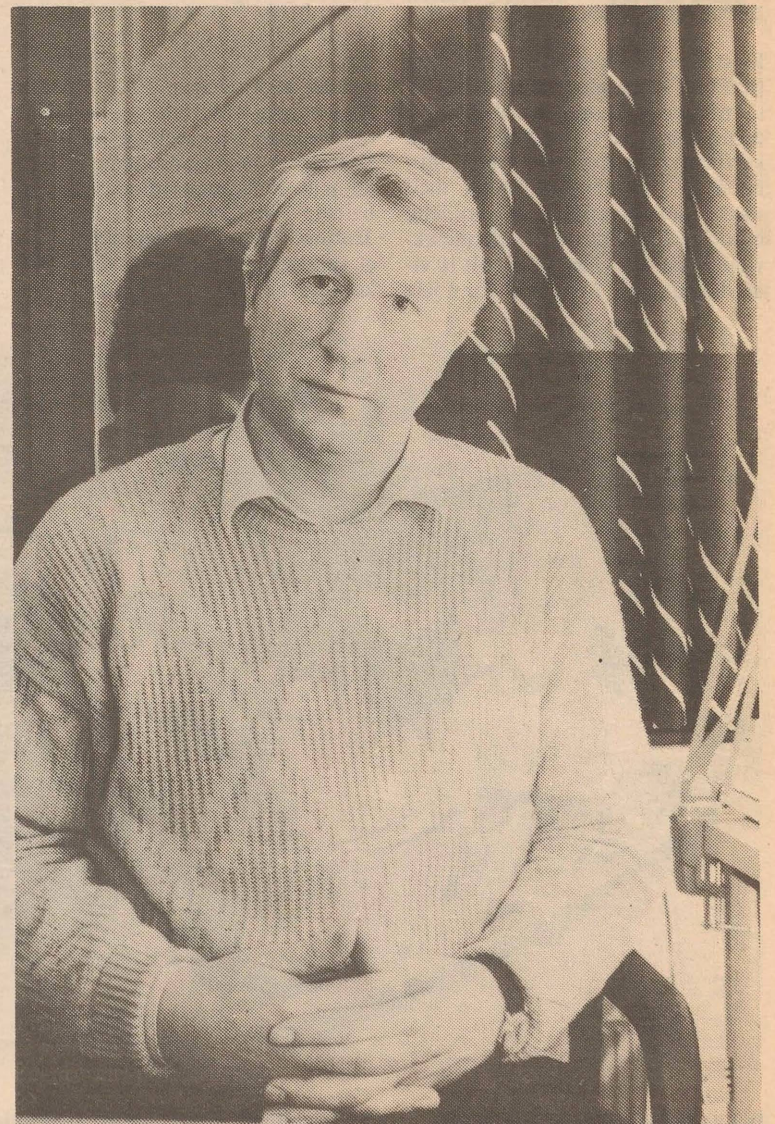
– For det første er det studentenes vilje til å bevare Hovedallmøtet som sitt øverste organ. Det at de her var villig til å boikotte en lov for å vise sitt syn gledet meg stort. Den andre saken er Total-saken. Det at studentene her var villige til å vise sin solidaritet, selv om det ville koste mye,

synes jeg er et eksempel for andre på hva solidaritet er.

Hvordan ser du da på utfallet i Universitetstyret, hvor det ble vedtatt å ta imot disse pengene?

– Jeg synes dette var et meget svakt vedtak. Det gledet meg likevel at flertallet ble så lite som det ble. Jeg mener det er et tragisk eksempel på at det er kapitalen som rå. Det som jeg imidlertid ser på som betenkelig er at det ser ut som styret har fattet vedtaket på sviktende grunnlag. Her må jeg presisere at dette er noe jeg har fra avisene. Det jeg her sikter til er en uttalelse som lederen for Fellesrådet for det Sørlege Afrika (FsA) har kommet med. Universitetsstyret tolket dette dit at FsA var enig i deres syn om at det ikke ville virke om bare et enkelt universitet gikk mot oljeselskapene. Fellesrådet har flere ganger sagt at jo flere som går imot, jo bedre.

En konklusjon på dette vil derfor være at det fra min synsvinkel slett ikke ser så mørkt ut som mange vil ha det til. Jeg ser absolutt lysglimt.

Anton - slik ser han ut.

Foto: Roy H. Østensen

NYHETER

IRV misfornøyd med litteraturbevillinger

Institutt for Rettsvitenskap (IRV) mener at de bevilgninger instituttet får til innkjøp av litteratur er for små. Spesielt påpekes det at instituttet ikke har en bokstamme å supplere, men i tilfelle må bruke av sine ordinære bevilgninger til innkjøp av denne bokstammen. Innstillingen fra bibliotekstyret ble forandret av Universitetsstyret til fordel for IRV. Førsteamanuensis Geir Ulfstein hevder til Utopia at IRV fremdeles er misfornøyd med tildelingen.

Utopia Tage Stabell-Kulø

Biblioteksrådet ble forandret til Bibliotekstyret ifjor. Det nye styret har blandt annet ansvaret for å foreta fordeling av litteraturbudsjettet. Det er universitetsstyret som foretar den endelige fordeling.

I sitt møte 6. januar 1988 vedtok bibliotekstyret å foreslå fordeling av midlene. I tillegg kommer en basisbevilgning, dvs. bevilgning før fordeling på fagområdene foretas, til IMR på 250.000 kroner for å dekke opp deler av akkumulert underskudd. IMR har overtrukket sine budsjetter mange år på rad, og trenger derfor ekstra midler.

Styret har denne gangen foreslått avsett 0.5% til nye studier. Det er her Kunst- og kulturfag som er tiltenkt disse midlene.

Institutt for Rettsvitenskap (IRV) fikk i forslaget fra bibliotekstyret tildelt 3% av midlene, det samme som i 1987. IRV er imidlertid svært misfornøyd med dette av flere grunner.

Mange studenter

IRV har nå omlag 12% av studentene, og vil snart ha nær 6% av de ansatte ved Universitetet i Tromsø. De mener at dette må komme frem ved tildeling av litteraturmidler. De etablerte fagene har allerede bygget opp sine bibliotek med en solid grunnstamme. De bruker altså sine bevilgninger til å vedlikeholde og supplere samlingene. IRV har ingen slik bokstamme, men må bruke av sine bevilgninger til å bygge opp denne basis-samlingen. Førsteamanuensis Geir Ulfstein hevder at de bevilgninger IRV får ikke er større enn det som er nødvendig for supplere samlingene. Han anslår det totale behovet til å være i millionklassen. IRV starter opp et nytt grunnfag hvert år. Det har de gjort siden 1984, og vil fortsette med det inntil 1989. Først da vil studiet være fullt utbygget. Ulfstein mener dette må kunne regnes som nye studier, og bevilgningene bør være derefter.

IRV har ikke hatt egen bibliotekar, og greide derfor ikke å bruke opp sine midler i 1987. Det ser nå ut som om bibliotekar kan tilsettes snart, og

dette vil lette arbeidet for IRV betraktelig. Spesielt siden IRV i stor grad er avhengig av mye gammel litteratur, som ikke kan skaffes fra noen bokhandel.

Universitetsstyret

Forordningen av litteraturmidlene var oppe til behandling i Universitetsstyret torsdag 21. januar. Det endelige vedtaket ble noe annerledes enn innstillingen fra bibliotekstyret. Det ble i styret fremmet forslag om at IRV måtte få 150.000 kroner i basisbevilgning for fordeling – slik IMR fikk – for å kunne starte oppbyggingen av en bokstamme. Forslaget falt med 6 mot 7 stemmer.

Det ble derefter fremmet forslag om at IRV med sine mange studenter og ansatte måtte få en større prosentandel av midlene enn forslaget på 3%. Dette ble vedtatt med 7 mot 6 stemmer. IRV fikk 4 prosent av litteraturbudsjettet for 1988.

Til slutt ble det vedtatt å be bibliotekstyret vurdere den prosentnøkkel som legges til grunn for tildelingen. I styret ble det gjort et poeng av at

Tomme bokhyller for IRV og Geir Ulfstein. Foto: Tage Stabell—Kulø

dette var første året med bibliotekstyret, som erstatning for biblioteksrådet, og at dette nye organets autori-

tet burde styrkes. Hensikten med opprettelsen var nettopp at det skulle foreta fordelingen på egenhånd.

Langt nedi halsen og vel så det

Mr. Mustard fikk ikke Oscar for sin innsats som regissør i filmen «Langt ned i halsen.» Dette overrasket da heller ikke et panel som var samlet av Studentradioen for å uttale seg om filmen. «Langt ned i halsen» er en av de etterhvert mange filmer med pornografisk innhold som videohandlere er blitt dømt for å leie ut. Men Studentradioens medarbeidere Finn Skjoldbjærg og Knut Sætre hadde ingen vanskeligheter med å få leid filmen hos en videoforhandler i Tromsø.

Utopia Trond Davidsen

Kristelig Folkepartis Ungdom (KrFU) i Troms gjennomførte for en tid tilbake en undersøkelse blant videoforhandlere i Tromsø, for å få kartlagt i hvor stor grad det var mulig å få leid ulovlige filmer med sterkt pornografisk eller voldelig innhold. På bakgrunn av denne aksjonen har KrFU anmeldt i alt 10 videoforhandlere til politiet for å leie

ut ulovlige filmer. Som referansekil- de for hvilke filmer som var ulovlige ble det brukt en liste utarbeidet over filmer som tidligere var dømt ulovlige eller ilagt forelegg. En av disse er altså «Langt ned i halsen», med Mister Mustard som regissør og Bruce Sperm i en av hovedrollene. Filmen ble leid av Studentradioens medarbeidere hos City Video i Sjøgata, Tromsø. Videoen ble deretter vist for et «ekspertpanel», slik at disse fikk komme med sin vurdering av filmen

og dens innhold. I panelet satt amanuensis Inge Unneberg (Institutt for Rettsvitenskap), samboerpar Tor Ødegård og Unni Sandbukt (h.h.v. sekretær for helse- og sosialundersøkelsen og styreleder i Studentsamskipnaden), Erik Lundestad (filmanmelder i Studentradioen), Aud Karin Bjørn (Kvinnefronten) og Widar Skogan (KrFU).

Myte 1

Allerede fra første scene i filmen var

det full fart, med Bruce Sperm spretende rundt som en kanin i ei gedigen dobbelseng. Hysterisk, symfonisk disco fra begynnelsen av sytti-tallet skiftet i takt med de to kameravinklingene Mr. Mustard fant riktig å bruke. Og panelet betraktet en story som var mer latterlig og flau enn sjokkerende. Mmmm... you are good! Oh, I love you...! Sa Bruce Sperm, mens han forførte sin kjære svigersøster. Myte 1: Søstera var mye bedre enn kona. Dessuten, halsen hennes var penere, det var ihvertfall denne og dens innhold regissør Mustard var mest opptatt av.

Myte 2

Men kona til Bruce, hvor var hun? Joda, på vei hjem fra handletur. Med et par klassiske, amerikanske papirposer med varer på hver arm. Glad og munter trippet hun i sine gule stilettsko, lykkelig uvitende om hva hennes kjære mann og søster foretok seg i hjemmets lune krok. Idyllen ble brått brutt da to menn spratt ut av en bil og kastet seg over henne. Shit... what are you doing? Kona ropte og skrek og gjorde sitt ytterste for å virke motvillig, men til ingen nytte. Mennene kastet henne inn i bilen, og tok henne til et fotoatelier. Her kledde de henne straks naken og voldtok henne lenge mens hun ble fotografert. Myte 2: Undere over alle undere så likte kona å bli voldtatt. Riktig storkoste seg, gjorde hun. Og enda bedre ble det da ei negerkvinne også ble med på leken.

Myte 3

Oppi alt dette virvaret blant nakne kropp og kinnskjegg store som bananer i fotoatelieret, ble det fotografert. Først nå kom visst det virkelige poenget med filmen. Utpressing. Bruce skulle være nødt til å betale for å få sin kjære kone tilbake. Men var nå egentlig Bruce så veldig interessert i å få sin kjære hjem? Han hadde det jo tross alt veldig godt med sin kjære svigersøster, hun med en lange halsen... Joda, han var interessert til syvende og sist. Myte 3: Kona er nå best allikevel.

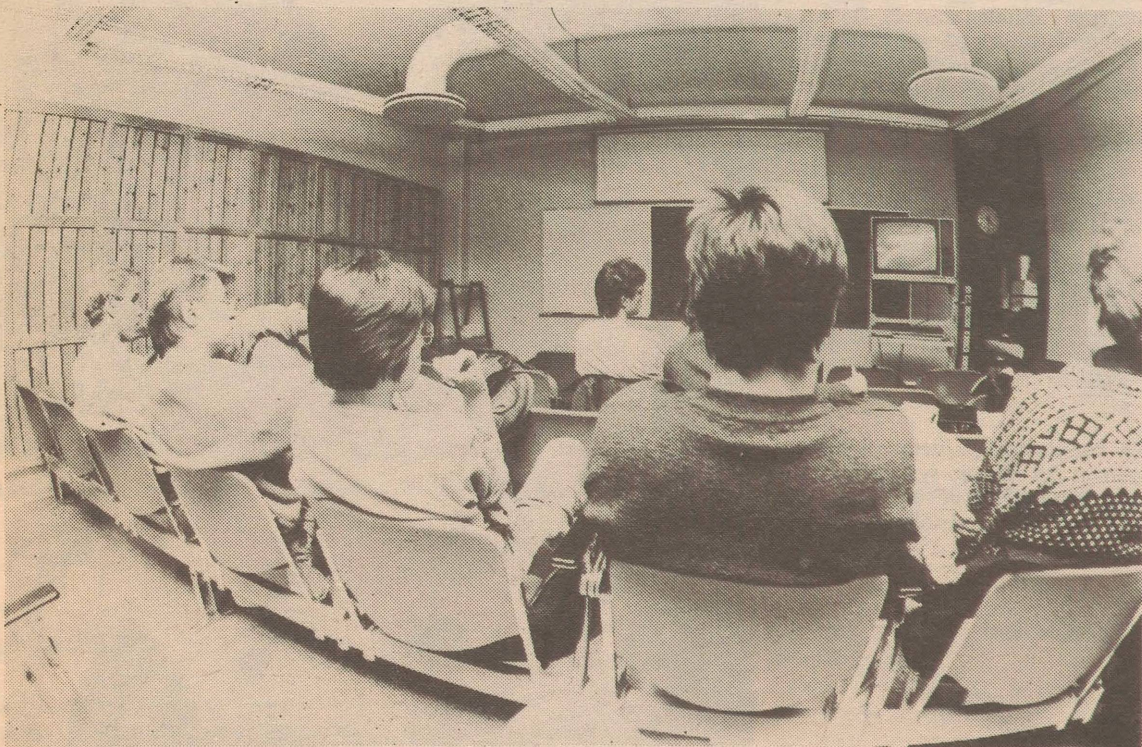
Myte 4

Men Bruce hadde et lite problem, hvordan skulle han klare å skaffe det utpresserne krevde? Som lyn fra klar himmel kom svigersøstera med løsningen: Bankran! Og ved hjelp av verdenshistoriens raskeste bankran (1,7 sek.) var løsepengene klare. Man kan ihvertfall ikke beskyldte regissør Mustard for å sløse med dyrebar film på unødige plasser. Her skjedde det plutselig en intrikat og svært så smart vending i storyen. Etter en lang og het elskov i baksetet i Bruce' Chevrolet, skjedde følgende: Svigersøstera viste seg å være med på utpressingen, og snappet til seg Bruce' 45 millimeter, for deretter å true til seg pengene. Myte 4: Stol ikke på din kones søster, selv om hun er en god elskerinne og har vakker hals.

Myte 5

Bruce var da ikke fortapt bak sin tomme fasade likevel. Han rappet elegant til seg pistolen, mens han dro opp glidelåsen i slengbuksa si... Ha, kjære svigersøster, den er ikke ladd! Spillet var altså ikke tapt ennå for Bruce, og filmen sluttet brått med at Bruce i beste macho-stil smøg seg rundt hushjørnet hvor kidnapperne holdt til, og i en elegant bevegelse sparket han opp døra til fotoatelieret... Myte 5: ????

Filmen var over. Panelet nøyde seg med å se bruddstykker av denne, men var allikevel klare i sin dom. Triste saker. Og klart ulovlig, spesielt på grunn av voldtekts-scenen. Aud Karin Bjørn mente det var for jævlig at politiet kunne henlegge anmeldelser av slike filmer. På grunn av bevisets stilling, som hun sa. Inge Unneberg mente at dette var da vel ikke noe problem. Hun kunne jo bare be om oppreisning.

Det er sjelden man ser en så konsentrert forsamling i Universitetes forelesningsrom.

Foto: Trond Davidsen

R I V U T

KULTUR KALENDEREN

Kulturhuset

6. mars Den Bayerske Kammeropera
«En Håndverker som Adelsmann» av Johann Adolph Hasse/Antonio Salvi
- 10.-11. mars Danseforestilling med Philip Johnston
13. mars Tromsø Symfoniorkester
Symfonikonsert med verker av: M. Glinka, G. Mahler, I. Stravinskij, Dir: O.K. Ruud, Solist: M. Hirsti
15. mars Fellesrådet for det sørlige Afrika
«Marabenta Mosambique»
Afrikanske musikere og dansere (To forestillinger)
16. mars Blandakoret Nordaførr
Konsert - «Afghanistan Zindabad»
19. mars «Dance Carousel» The Dance Studio
20. mars «Dance Carousel» The Dance Studio
22. mars Konsert med Olle Adolfsson og Trille
24. april Tromsø Symfoniorkester
Mozartkonsert

Studentutvalget

Hovedallmøte	1. mars
Studentråd	16. mars
Landsstyre NSU	19. - 20. mars
Landsting NSU	21. - 23. mars
Skibotn-seminar	15. - 17. april
Vårkonferansen	20. - 21. april
Nord-Norgeskonferansen	28. - 29. april
Siste Hovedallmøte	5. mai
Siste Studentråd	25. mai

Med forbehold om mulige endringer

Kalenderen er redigert av
Nora Sørensen

Foto: Trond Davidsen

Diverse

— Det skal avholdes en norsk/svensk Ungdomsfestival 9. - 12. juni. Det er kommet muntlig bekreftelse på at Imperiet kommer hit da. Ellers blir det en god del konserter på Ungdommens Hus. Andre ting under planlegging er Teaterverksted, åpen dag i Kunstforeninga, AmCar-treff, mini-messe m/musikk-elektronikk, sports-turneringer m.m. Festivalen arrangeres i forbindelse med det erklærte Ny Giv-året for norsk/svensk samarbeid.

— Tromsø SV skal arrangere debatter Frederic Hauge fra Bellona i mars. 3. mars debatterer blant andre Erik Solheim og Carl I. Hagen.

— De som steller med musikkarrangementene på Studenthuset trapper opp utover våren. 27. februar spiller det kritiker—roste «Edens Ansikt» fra Kabelvåg. Ellers er det planer om Perfect Stranger, Vinterhagen, Russian AmCar Club og DumDum Boys kommer i midten av april.

Kino

16. februar True Stories
18. februar Ingen knekker Cassie
19. februar Asterix. Cæsars overraskelse
23. februar Privatskolen
25. februar God morgen, Babylon (italiensk)
Hamburger Hill (Vietnamfilm)
26. februar Donald i ville Vesten
28. februar Vi fikser banken
29. februar Casanova Kid
1. mars Hotel St. Pauli (Wam og Vennerød)
3. mars Natten i Varenes
4. mars Malcolm
7. mars Flashlight-eksperimentet
11. mars Cry Freedom (av Sir Attenborough)
13. mars Crossroads
17. mars Pelle Erobreren
Mere moro i Bakkebygrenda
18. mars Barfly (Mickey Rourke/Faye Dunaway)
4. april Ormens vei på Helleberget
12. april Anger
19. april Patrioten
22. april Dirty Dancing
24. april Othello (Guiseppe Verdis opera)

Med forbehold om mulige endringer.

KULTUR KALENDEREN

Tromsø Kunstforening

- 13.2 - 28.2 Solfrid Mortensen, billedvev
- 5.3 - 20.3 William Nicolaisen, malerier
- 26.3 - 17.4 Marie Fangel, keramikk
Turid Steen, billedvev
Synnøve Korsjøen, smykker
Kristin Lindberg, sjal/dra-
perier
- 23.4 - 8.5 Gøran Ohldick, grafikk og
tegninger
- 14.5 - 23.5 Amatørutstilling
- 28.5 - 12.5 Gino Scarpa, malerier og
grafikk
- 25.6 - 7.8 Sommerutstilling:
Kåre Espolin Johnson, male-
rier og grafikk
Olav Mosebekk, malerier og
grafikk

Filmklubben

Onsd. 24/2	Amorosa
Lørd. 27/2	W.R.
Onsd. 2/3	Boy meets girl
Lørd. 5/3	Tango
Onsd. 9/3	Singin in the rain
Lørd. 12/3	Scarface
Onsd. 16/3	Out of the past
Lørd. 19/3	Eureka
Onsd. 23/3	Sweet Movie
Lørd. 26/3	Ondt blod i Vesten
Onsd. 9/4	1900 I/II
Lørd. 13/4	Montenegro
Onsd. 16/4	Get crazy
Lørd. 20/4	The coca cola kid
Onsd. 23/4	Nostalgia
Lørd. 27/4	Glenn Miller Story
Onsd. 30/4	New York, New York
Lørd. 4/5	Brev fra en død mann
Onsd. 7/4	Komediens konge
Lørd. 11/5	Down by law
Onsd. 14/5	Zelig

Verdensteatret, Hver Onsdag kl. 17.00
Hver Lørdag kl. 14.30
Medlemskort kr. 40,-
Billett kr. 20,-

R I V U T

Faller Finnmarkspakken i fisk?

Janne Johansen har jobba på fileten på hjemsplassen sin i mange år, og er bare ei i rekka av finnmarkinger som har sett seg nødt til å reise bort for å videreutdanne seg. Der stopper imidlertid fellesnevnerne. For Janne er et av de få kvinnelige innslagene på IFF; en kraftpatriot som mot alle odds håper å kunne dra tilbake til Havøysund som fiskerikonsulent.

inn under dette. Hva slags medisin må man nå ty til for å holde liv i landsdelen?

— For min del har jeg sett meg lei på alle særtiltakene som øremerkes bestemte grupper. Hva hjelper det å trekke høyt utdannede fagfolk til stedet, hvis kystflåten må kaste amker for godt, og hele næringsgrunnlaget rives bort! Det burde skytes mer penger inn i primærnæringsa, med avskrivning av gjeld og senking av lånerenta som mulige virkemidler, slik at folk ihvertfall kan beholde båtene.

— Du har valgt å satse på fiskerifag. Hvordan ble du oppmerksom på dette tilbudet ved UiTø?

— Jeg fikk vite om tilbudet ved en tilfeldighet etter lenge å ha overveid alle tenkelige muligheter. Å studere ved universitetet stod for meg som fjernere enn annen utdanning, noe jeg innbiller meg er ei utbreidd oppfatning. Etter å ha jobba med fiskeforedling og fungert som leder for avd. av NNN på stedet tror jeg jeg kan si at universitetet i Tromsø fortøner seg som perifert og lite aktuelt for de fleste. Spranget fra fileten til universitetet virker avskrekkende stort.

— Hva må til for å rekruttere ungdom fra Finnmark til høyere utdanning? Vil øremerking av boliger, slik det ble argumentert for i debatten om TOTAL-pengene, være et viktig virkemiddel?

— Som jeg har nevnt før begrenser ikke problemet seg til rekruttering av ekspertise til landsdelen; men bevaring av selve livsgrunnlaget for folk flest. Når det er sagt tror jeg bedre opplysning via yrkesveiledere kan hjelpe til med å gjøre universitetet mindre avskrekkende, og mulighetene

Faller finnmarkspakken i fisk?

Foto: Trond Davidsen

for nedskrivning av studielån vil i tillegg sikkert virke motiverende. Men når det gjelder TOTAL-saken, var det den konservative delen av Finnmarksstudentene som var på offensiven. Forslaget om at TOTAL skulle være med og finansiere prosjektet var horribelt, og ved at folk blir satt opp mot hverandre som under debatten mister vi slagkraft. Jeg mis-

liker også at vi til stadighet blir fremstilt som ei ressurs svak gruppe det må taes særlig hensyn til – det er kjente toner fra andre sammenhenger også. Derimot er det bare rett og riktig at vi får kompensasjon for de omkostningene det medfører for oss å ta videreutdanning – men det har vi til felles med all annen ungdom fra utkants-Norge.

— Forstår myndighetene alvoret i situasjonen i Finnmark?

— Det virker ikke som om de er opp-tatt av at det skal bo folk der i det hele tatt – men foretar de seg ikke noe drastisk snart, kan de bare overta hele butikken!

Utropia Janne Bjerkan

- Har du inntrykk av at mange finnmarksstudenter, i likhet med deg, har et sterkt ønske om å flytte tilbake, men vegrer seg p.g.a de dystre fremtidsutsiktene – eller er det slik at det ikke er hjemlengsel og lokalpatriotisme som er utslagsgivende, men derimot gode lønnsbetingelser og andre særtiltak?

— Du finner nok begge utgavene, men sjøl er jeg motivert ut fra ønsket om å bidra til et livskraftig lokalsamfunn, der fiskeriene fortsatt vil utgjøre bærebjelken i næringslivet. Om fiskeri-industrien svikter, ser jeg ingen vettug grunn til å fortsatt bo i Havøysund, og jeg må medgi at situasjonen nå ser svart ut.

— Den oppskrytne Finnmarkspakken skulle bl.a. inneholde et hovedfagsstipend som statsråd Bakke lofte, ville omfatte «i prinsippet alle». Nå viser det seg imidlertid at de såkalte «profesjonsretta» fag, som medisin og fiskerifag, ikke kommer

Samskipnaden bygger

Det går seint når Studentsamskipnaden skal bygge. Forsinkelser har plaget alle de prosjektene som ble drevet fram i fjor. Boligkrisen var ille ved starten av høstsemesteret. Og verre vil den antakeligvis bli neste høst. Tilgangen på nye boliger er ikke stor nok i forhold til økningen i studentmassen. Det har imidlertid vært økning i antallet hybler, selv om den ikke er stor. Hovedsakelig har Samskipnaden drevet opp-pussing i 1987.

holdt i høst. Her ble det lovet samarbeid mellom kommunen og Samskipnaden, noe som skulle vise at alt lar seg løse med litt samarbeidsvilje. Planen var å føre opp 120 enheter i form av Moelven-seksjoner. Alle fagre ord til tross, prosjektet ble skrinlagt. Årsaken til dette var at Samskipnaden ville satse på permanente boliger fremfor midlertidige.

Prestvatnet

Det 4. byggetrinnet på Prestvatnet sto ferdig i høst, og inneholder omlag 70 enheter. Innflyttingen startet samtidig med at saneringen av noen av brakkene i Breivika begynte, så den reelle tilveksten er mindre. Opp-pussingen av 2. og 3. etasje skulle være ferdig før jul. Direktør i Samskipnaden, Vidar Bakken, lover nå at alle enhetene der skal være ferdig 1. mai. Opp-pussingen av 1. etasje vil muligens starte til høsten. Dette skal avgjøres av styret i Studentsamskipnaden, men ingen ting tyder på at Styret ikke vil godkjenne dette.

Kvaløysletta

Her skal Samskipnaden bygge 100 enheter. Planen er at de skal stå ferdig til 1. september. Det forutsetter imidlertid byggestart 1. januar. Nå er det midten av februar, og ingen ting er gjort. Direktør i Samskipnaden, Vidar Bakken, sier til Utropia, at prosjektet er noe forsinket. Han hevder at planene er inne til godkjenning i departementet, og inntil de er godkjent der kan ikke

arbeidet med finansiering starte. Og uten finansiering, ingen bygging. Han lover likevel at noen av de planlagte 100 enhetene skal stå ferdig i tide, dvs. 1. september.

Studenthuset

Her skulle opp-pussingen stå ferdig til jul 1986. Etter betydelig dugnadsarbeid ble det ferdig til Studentuka, i mars 1987. Det har her vært en overskridelse på omlag 1 million kroner. Heldigvis har omsetningen også vært over all forventning, nær det dobbelte av forventet, og Samskipnaden kommer ikke ut med tap. Vidar Bakken opplyser til Utropia at det er hadde vært ønskelig om prisen hade blitt 1.5 isteden for 2.5 millioner, men han er ikke overrasket over at det ble så dyrt. Det er tross alt et gammelt hus. Det skal i den nærmeste fremtid være et møte mellom Skippergata 44 A/S og Husstyret om utviklingen videre fremover.

JA
IKKE FORDI DU ER
STUDENT.

Men dersom du lever et liv

MED FLERE FORSKJELLIGE SEXPARTNERE

uten å ta de nødvendige forholdsregler,
er du i risiko for å bli smittet av

H I V

DU SKULLE DERFOR VURDERE NØYE OM DU IKKE BURDE TA

H I V - TESTEN

Kanskje er det også god grunn til en samtale om
din sexpraksis.

Tromsø kommunale Helsekontor er et gratis tilbud, også til
studenter. Vi har åpent for klienthenveelser

Mandag.....kl. 10.00 - 14.00
Tirsdag.....kl. 16.30 - 18.00
Torsdag.....kl. 10.00 - 14.00 og kl. 16.30 - 19.00

Du benøver ikke å bestille time.

TROMSØ KOMMUNALE HELSEKONTOR, Søndre Tollbodgt. 7.
Tlf. dagtid: 85 000, linje 485. Tlf. ettermiddag: 55 896

Studentenes undervannsklubb i Tromsø – en livsglad 15-åring

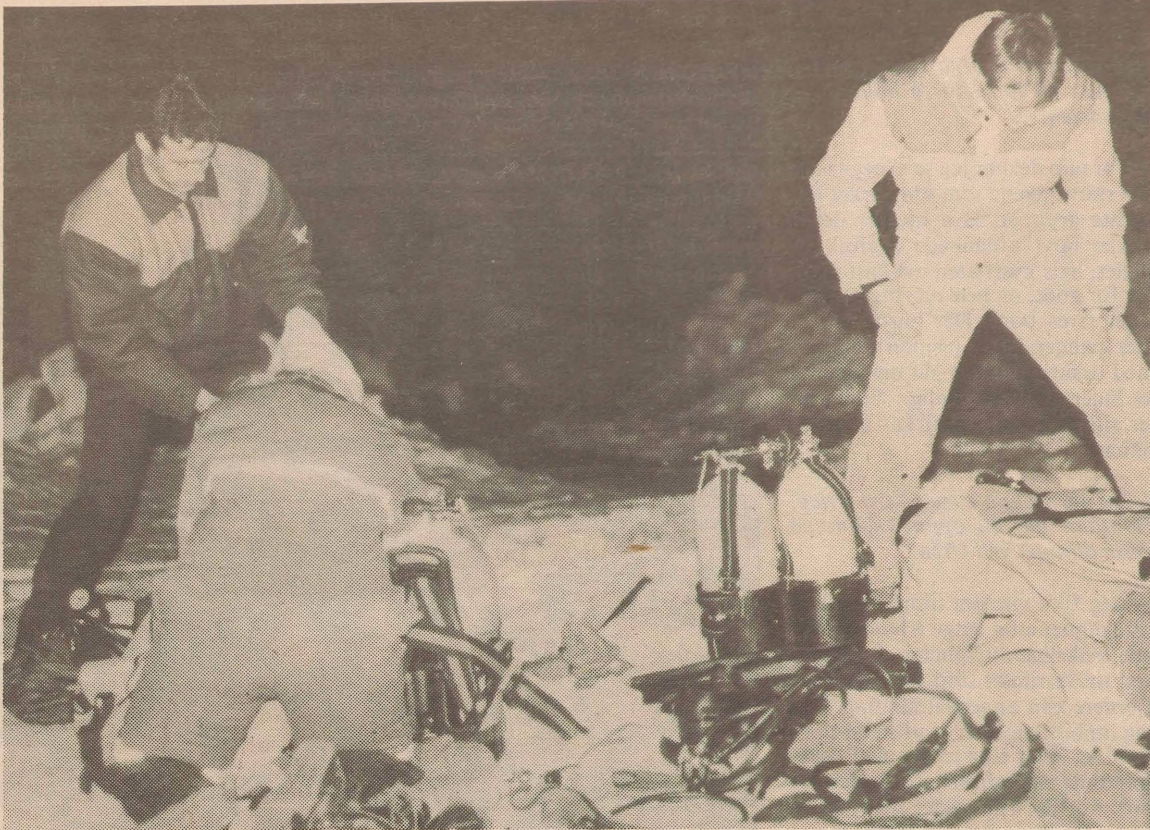
Studentenes Undervannsklubb i Tromsø kan i år feire sitt 15-års jubileum med stolthet. Mye har skjedd siden den spede begynnelsen for 15 år siden.

Utropia Geir Arne Hansen

SUT så dagens lys på Institutt for Biologi og Geologi, her ved Universitetet i Tromsø. Dannelsen av SUT vakte en viss munterhet blant medstudenter, og var i starten kjent som BSF (Badende Studenter Forening). Grunnen til at man startet en dykkerklubb ved IBG og Universitetet, var felles interesser blant en håndfull gruppe idealister. Alle var studenter, og mente at dykking og studier var en utmerket kombinasjon. Primus motor den gangen, Ivar Pettersen, var selv hovedfagsstudent og dykker.

Formålet med klubben var å kunne drive dykking i forbindelse med studiene, og dette gjorde at rekrutteringen først og fremst skjedde fra fagmiljøet. Klubben hadde også god tilknytning til Marinbiologisk Stasjon, som fungerte nærmest som en slags base for medlemmene. Her var man også så heldig å ha tilgang på en kompressor til å fylle luft med. Senere gikk klubben til innkjøp av egen kompressor. Den har vært en trofast sliter, som har gjennomgått det utroligste. På turene er den fast inventar, og da går stakkaren nærmest 24 timer i døgnet. Den forrige og første motoren, takket for seg ifjor. Etter en tårevåt avskjed, kjøpte klubben en ny motor.

Idag er det ikke lenger bare universitetsstudenter, som kan bli medlemmer i klubben. Selv om majoriteten av medlemmene kommer herfra, er

Lettere kaos på tur.

Foto: Geir Arne Hansen

SUT et tilbud til alle dykkende og dykkerinteresserte studenter ved alle høyskolene i Tromsø. Selv om ikke medlemstallet var så stort i starten, har vi da vokst oss ganske stor etter hvert. Idag teller vi over 80 medlemmer. Den gledelige nyheten er at over 1/3 av medlemmene er jenter. Et tydelig tegn på at vi er kommet over den tida, da dykking bare var for de tøffe mannfolk.

Aktiviteten har økt jevnt og trutt siden starten. Fjoråret var et meget aktivt år, med hele 200 dykk i klubbregi, spredt på 24 klubbture, derav 5-6 helgeturer. Aktuelle turmål for oss er alt fra Narvi i sør til Nordreisa

i nord. Mulighetene for morsom og interessant dykking er utallige. Vi kan nevne UVjakt, skjellplukking (etterfulgt av en aldri så liten skjellfest), fotografering, vrakdykking m.m. For mange er nok de viden kjente og berømte helgeturene rosinen i pølsa. Da er vi som regel rundt tjue stykker som suser avgårde. Turene går med båt eller bil, og er og vil forhåpentligvis fortsatt være, en ubetinget suksess. I tillegg til disse turene, kommer alle de turene de enkelte medlemmene avtaler seg imellom.

Ved tidenes morgen i klubben, var det hele drevet på frivillig basis, og

økonomisk støtte vokste ikke på trær. Idealistiske som de var, disse første SUT'erne, gikk de på med krum hals. Med humøret på topp, og troen på at dette skulle de klare, arrangerte de fester, og plukket skjell til inntekt til klubben.

Den vanskelige økonomien i starten, gjorde det vanskelig å kjøpe inn noe fast utstyr til klubben. De hadde praktisk talt ingenting. Etter hvert som økonomien har bedret seg, har klubben gått til innkjøp av endel utstyr. I dag er vi de stolte eiere av en Zodiac gummibåt, tre flaskesett, ventiler, endel sikkerhetsutstyr, vester og en kompressor. Med det første kommer klubben også til å kjøpe

en mobiltelefon. Det blir et stort løft, men alle i klubben har stått på for å få det til. Dersom ikke klubben har nok utstyr når vi drar på tur, er det ingen problem å få låne hos de andre medlemmene.

Klubben har fast bassengtime hver mandag fra 2000 til 2100 på Alfheim Svømmehall. Er du interessert, er vi veldig glad for å se deg der. Timene på Alfheim er flittig benyttet idag som før, men vi skulle gjerne hatt en time til. Denne ene timen vi har til rådighet, prøver vi å utnytte så godt som mulig. Da spiller vi bl.a. UV-rugby. Det er et ballspill som foregår på bunnen av bassenget. På hver kortsid i den dype enden, står det en bølge. Det er to lag med seks spillere på hvert lag, og med opptil fem innbyttere. Spiller foregår med en ball fylt med saltvann slik at den synker, og det er om å gjøre å få denne opp i bøtta til motstanderen. Hørtes det morsomt ut, er det bare å komme og prøve. Vi har ikke lagt opp til noe stort ambisjonsnivå, men spiller det fordi det er gøy, og fordi man kan være heldig og få litt kondis på kjøpet. På onsdager hver 14. dag har vi medlemsmøter i tredje etg. på Huset. Der tar vi opp aktuelle ting, og har sosialt samvær etterpå.

SUT har et meget aktivt tur- og dykkemiljø, og ikke minst et utrolig godt sosialt miljø. Når vi nå har rundet 15 år, og ser på det som har skjedd til nå, må vi si oss fornøyd. Vi har klart å bygge opp et sosialt miljø rundt dykkinga, og vært med på å spre viten og interesse for sportsdykking. La oss håpe de neste femten årene blir vel så interessante og gledelige.

Tur og møteplan:

- 17.02 Medlemsmøte på Huset kl. 2000
- 28.02 Skjelltur til Ramfjorden Oppmøte på IFF kl. 1000.
- 02.03 Medlemsmøte på Huset kl. 2000
- 04.03-06.03 Helgetur til Husøy på Senja

Følg med oppslag på instituttene.

Natt-dykking med SUT

Søndag 7. november var SUT på en av sine berømte dykketurer. Jeg fortalte om begivenhetene til en venn, hvorpå denne utbrøt; Ka i svarte, dokke dokker om natta? Dokker må jo være toillat! Ja, mange mener nok at vi har en skrueløs. Men som normale tullinger, synes vi dette er herlig.

Utropia Geir Arne Hansen

Det var lenge siden jeg hadde vært i vannet, og kroppen formelig skrek etter nitrogen. Søndagen grydde, og jeg gikk og trippet helt til klokken rundet seks. I lett trav gikk jeg opp

til IFF, hvor alle skulle møtes før vi dro. Som sedvanlig når vi drar på tur, tar det en stund før alt er klart. Etter noe venting var alle samlet, og alt lå til rette for en vellykket ekspedisjon ut i det mørke og ukjente.

Idag hadde vi bestemt oss for å dra

til Odalen, som ligger et lite frimerkekast fra Blåmannsvika. Dette skulle de ha visst de som kjørte i bilen foran oss. De kjørte rett forbi, og stolte blindt på sin «kjentmann», nå bare kjent som «veiviseren». Etter en time kom de endelig, og noe senere sto vi andpusten og forventningsfulle ved vannkanten.

Da jeg stakk hodet ned i vannet opphørte tid og rom. Alt var bekmørkt, og den eneste lyden du kunne høre var ditt eget åndedrett. Etter litt fofling for å finne lysbryteren på lykta, fikk jeg lyset på, og en helt annen verden åpenbarte seg. Spenningen utløste seg i kroppen, og alt av stress og mas var glemt. Det eneste jeg tenkte på var å kose meg, og i fulle åndedrag nyte det jeg så.

Det er vanskelig å beskrive med ord det en opplever på en slik tur, men jeg vil prøve etter beste evne å gi et innblikk i hvordan det er å dykke om natta. Der vi gikk ut, var det grunne et stykke utover, før det begynte å skråne bratt nedover. Bunnen var steinete, med enkelte store kampesteiner og klippeformasjoner. Til å begynne med, så det ut for å være lite liv, dog er jeg nærsynt, var det et myriader av liv.

På sine plasser var det O-skjell, store nok til å dekke et måltid med bare et skjell. Siden man har lys med seg, får en alt i naturlige farger. Dette får du

Glad og fornøyd etter et fantastisk dykk.

Foto: Geir Arne Hansen

ikke om dagen selv om du dykker i solskinn, da lyset taper seg raskt med økende dybde. Rødt er faktisk den fargen som forsvinner først. Jeg hadde akkurat studert noen bitte små reker som svømte omkring, da jeg snublet over en diger sjøanemone. Den hadde en ubeskrivelig fargeprakt, og jeg lå lenge og bare nøynt. Etter hvert som jeg svømte bortover kom jeg over den ene arten mer fargesprakende enn den andre. Kråkeboller så jeg også, av den store sorten. I Japan regnes forresten kråkebolla som litt av en delikatesse. Det man spiser da er rognposene inni, og kjøttet rundt munnen. En gang i tiden ble jeg lokket til å smake på en kråkebolle. Vel, det var ikke direkte usmak, men det er neppe noe jeg ville ha spist så særlig mye av.

Når man dykker har begrep om tida en tendens til å bli borte. Den lille halvtimen jeg var nedi, virket kun som et lite øyeblikk. Det var på tide å komme seg til overflaten før de andre begynte å lete etter meg. På vei opp fant jeg noen små eremittkreps, som viste seg å være noen fornøyelige småkrabater.

Vel oppe, satte jeg meg ned en stund, kun for å fordøye inntrykkene fra dykket. Det er bare en ting å si om et slikt dykk; Seeing is believing!

Staus for turen; Alle kom opp på overflaten igjen, og bortsett fra en ytterst kjedelig trommehinnesprengning, var det nok en vellykket tur.

Et pust i bakken.

Foto: Geir Arne Hansen

MUSIKK — LITTERATUR

Rocka Alvor!

Da det gamle punkebandet Vannskrækk skifta navn til DumDum Boys, begynte den gemene hop å få øya opp for de fire Trondheimsguttene. Singelen «Sorgenfri» (1986) og minialbumet «Bapshuari» (1987) gikk ikke upåaktet hen hos de store plateselskaperne. CBS vant konkurransen og nå ligger LP'en «Blodig Alvor Na Na Na Na Na» klar i plateforretningene.

Utopia Nora Sørensen

Det er tydelig at folk har venta på denne plata, for CBS kan opplyse om at den har solgt i 6000 eksemplarer på knapt ei uke. Trommeslager i DumDum Boys heter Sola og på telefon fra Trondheim kan han fortelle at det på tre dager ble solgt 700 eksemplarer av en single fra LP'en («En vill en»). Det er like mye som «Sorgenfri» solgte på et år. Sola tror forklaringa ligger i at folk har store forventninger til bandet p.g.a. all den gode kritikken pressa har gitt dem.

Overskrifter som «Rått og godt», «En klassiker» og «Rocka idyll» har ikke fått dere til å lette fra bakken og sette nesen i været, da?

— Nei, vi har holdt på så lenge at vi tar slike overdådige overskrifter med

et smil om munnen. Vi vet hva vi kan og hva vi ikke kan.

DDB har laga video til «Lunch i det grønne» og håper på å få solgt den til CBS. Hvis ikke det går, så skal de ihvertfall prøve å få vist den på NRK. Video eller ikke, -bandet kommer på TV den 19. februar og da kommer de til å spille «En vill en».

Programmet heter Poptopp og man begynner jo umiddelbart å lure på om et rockeband kan passe inn i Vera sin nisje?

— He, he, vel, vi prøvde å gjøre så godt vi kunne. For å rocke opp stemninga plasserte vi noen folk som vi kjenner framfor scenen. Vi spilte forøvrig inn to låter. Den andre («Fant Frimann») blir vel kanskje vist hvis plata selger 150 000 og slår Sissel Kyrkjebøs salgshall (hi,hi).

—Er dere fornøyd med CBS?

— Åja, vi fikk styre som vi ville i studio. CBS gikk med på alt vi foreslo. Vi valgte sjøl ut de folka vi ville jobbe med og coveret ble laga av noen kamerater av oss. Vi har kontraktfesta fem plater på fem år, men vi kan oppheve kontrakten hvis noe uforutsatt skulle skje.

— Skal dere gjøre noe utover det å gi ut plater?

—Til høsten skal vi kanskje til Danmark, men allerede i mars drar vi på turne til Sør-Norge og i april står Nord-Norge for tur. Vi kommer til Tromsø i midten av april. De to gangene vi har vært hos dere før var helt fantastiske. Kjæmpelænt. Prelaten ser ut som Peppes Pizza, men Gud hvor artig det er å spille der. Vi var helt i hundre etter spillinga vår der. Det er artig å spille på en stor plass

Dumdum boys «Blodig alvor»

som Sardines i Oslo, også, men det er noe med folka som gjør det så utrolig å spille i Tromsø. Det virker som om jo lenger nord du kommer, jo mere hemningsløse er folk. På en

rockekonsert skal man få ut svette og aggresjon. Folk i Tromsø forstår dette. Det er som det skal være.

Blodig Alvor nanananana

Etter en single og en miniplate, har endelig DumDum Boys avansert til en hel LP. Og jeg tror ikke fansen blir skuffa over det gutta presterer på denne plata. Allerede de tre første låtene sitter som et skudd. Jeg vil se den personen som greier å sitte stille mens disse kommer sivende ut fra høytalerne. Men la meg slå fast med en gang at DDB er et live-band. All energien som bandet gnistrer av på konsertene, er vanskelig å få til i studio. Men det hadde en vel heller ikke venta.

Utopia Nora Sørensen

DDB er ikke særlig originale. De lager musikk ut fra det andre har gjort før. Det er måten de arrangerer låtene på og den ironiske distanse de viser til gamle helter som Iggy Pop, Marc Almond, Lou Reed og Slade som er deres særpreg. Låtene er tett

og melodiske. Der bass, gitar og trommer kommer til kort, putter de inn keyboard, munnspill, kor og endog blåsere. De har passet seg vel for ikke å trikse for mye med effekter, noe som lett kan gi et studioprodukt et sterilt preg.

«Idyll» er en herlig liten jazz-sak. Preple er ikke utstyrt med verdens

beste sangstemme, men hva gjør vel det når det formerlig oser energi av det han får ut av sitt potensiale, noe som spesielt merkes på «Idyll». Han hvisker, spraker, stønner og gnistrer. Sola slår raskt, hardt og taktfast på slagverket. Persi (bass) og Kjartans hardrock-kjør på gitaren utfyller det hele.

Tekstene er et kapittel for seg. Kjartan skriver dem og han var veldig forelska da han satte seg ned med pappir og blyant, for en god del av låtene handler om kjærlighet. «En vill en» handler om vill førelskelse. På «Idyll» møter han den store kjærligheten. Hans naivistiske måte å betrakte verden på, bringer fram et budskap som sier mye bare med et par strofer som f.eks. på «Lunch i det grønne» (dedikert til Bellona); *Det finnes ikke piller mot møkkete vann / Her nede har alt feil lukt og*

feil farge. Eller som i «En vill en»; Jeg lever i en drøm / en temmelig vill en / som spiser solnedganger som drops / Uten deg fins netter til å fylle helvete / har deg rundt halsen / har deg i lommene.

Ser vi bort fra det faenivoldske og det snev av politisk budskap som

finnes i tekstene, så minner de faktisk unektelig på DeLillos sine. Eller for å si det som en venninne av meg sa da hun hørte plata; «Før var det morsomt med sne, men nå er det Blodig Alvor.

Komikeren i det hvite hus (eller presidenten som ingen ville målbinde)

«Du vil bli overrasket over hvor bra betaling en god skuespiller får», sa den amerikanske presidenten Ronald Reagan i mai 1984. Som tidligere skuespiller har han helt rett. Selv har han jo hatt full uttelling. Reagan har som president vist at man ikke trenger å være i besittelse av politisk kunnskap eller intelligens. Flere bøker prøver å forklare hvordan slike ting kan skje.

Utopia Baard Aakvaag

I snart åtte år har Ronald Reagan styrt USA. Hele tiden har presse eller publikum kunnet moret eller erget seg over hans feilsitater eller direkte løgner. Av de mange bøker som er kommet ut om sitatfuskeren og komikeren Ronald Reagan falt vi for en amerikansk utgave. Den prøver i tillegg til å vise eksempler på Reagans feilsitater, også å forklare hvorfor Reagan er slik han er.

Reagan er først og fremst mediapresidenten. Hans erfaring som skuespiller kommer godt med når han skal tale til millioner av amerikanere gjennom fjernsyn. Som skuespiller lærte han at det som var viktig var effekten, ikke nøyaktigheten. Denne uvanen har han senere hatt problemer med å glemme. Den amerikanske bokens forfatter har gått systematisk til verks og delt Reagans ut-

sgan inn i ulike typer. En av disse typene kommer inn under kategorien «eventyr». Det er de gangene Reagan begynner setningene med: «Jeg hørte nettopp om en mann som....»

Disse billedlige fortellingene har en tendens til å gli over i eventyr. Et annet fenomen er Reagans framstilling av tall og statistikk. Hvem skal man tro på hvis ikke de øverste myndighetene er til å stole på?

Ihvertfall ikke Reagan. Han mener det kanskje slik som noen fremstiller det i et Broadway-stykke: «Hvis 90 prosent av det du sier er korrekt, hvorfor bry deg med de resterende 3 prosent?»

Nå er det ingenting nytt i det at den amerikanske presidenten lyver. Eisenhower løy om spionflyet U-2, og kalte det et værvarslingsfly. Nixon løy om Watergate, og Regan løy så det sang om våpensalg til Iran. Jimmy Carter ble president med lovna

den: «I will never lie to you.»

I sin fireårsperiode strevde Carter fælt med å fortelle sannheten. Boken «Reagans Reign of Error» viser at Ronald Reagan ikke har det problemet. Her får vi servert den ene flausen etter den andre, den ene overdrivelsen etter den andre.

Fascism's private ownership, private enterprise, but with total government contro and regulation. Well isn't this the liberal philosophy? (Newsweek 12.1.76)

De fleste politiske kommentatorene klager over at Reagan vet for lite. Den amerikanske juristen Ralph Nader sier at Reagan antagelig er den første presidenten som antagelig har flere hester enn bøker. Reagans glemskhet og upålitelighet ble særdeles tydelig under Iran/Contras-skandalen. Hva glemte Reagan, og når glemte han det, ble omkvedet blant pressekorpsset. Magasinet «The Economist» ga Reagan dommen «guilty, but asleep» i denne skandalen.

The powerty rate has begun to decline, but is still going up. (7.10.84)

Den amerikanske boken prøver også å gi svar på hvorfor Reagan er så populær, på tross av hans kommentarer. Hvordan kan noen slippe unna folks oppmersomhet og kritiske øyne slik som Reagan? Da Reagan i en tale henviste til en britisk lov om våpenkontroll som ikke eksisterer, kommenterte pressetalsmann Larry Speakes, at det var viktig å si det for

å få fram poenget.

We were told four years ago that 17 million people went to bed hungry every night. Well, that was probaly true. They were all on a diet. (TV speech 27.10.1964)

Selvsagt kan det ikke være lett å si de riktige tingene i skytsilden til et hundretalls journalister. Men dette skulle egentlig ikke være noe problem. Lyndon B. Johnson møtte som president pressen annen hver uke, Ford og Carter hver fjerde uke, mens Reagan i gjennomsnitt tar imot journalister hver åttende uke. Han burde derfor ha tid til å tenke «pressteknikk».

Skal du kjøpe en bok om Ronald Reagan, som går inn på den mer seriøse siden av han, bør du kjøpe denne amerikanske boken. Unngå den norske. Den er laget med færrest mulig sitater, ett pr. side, er dyr og er rotete skrevet. Den amerikanske boken er fyldigere og bedre lagt opp med en mer oversiktlig inndeling. Her får du også vite hvotfor slike ting skjer, hva som gjør Reagan så populær og enkelte glipp fra hans medarbeidere får du også vite om. Forfatterne er demokrater. Dette må man være oppmerksom på når man leser denne bokens kommentarer. Ellers så er den en glimrende studie i mennesket og skuespilleren Reagan.

A tree's a tree. How many more do you need to look at? (Sacrament Bee 12.3 1986)

Et av de mest kjente utspill fra Rea-

gan kom da han skulle holde en radiotale 11.august 1984. Under mikrofontesten kom han med følgende utsagn: «My fellow Americans, I am pleased to tall you that today I've signed a legislation that will outlaw Russia forever. The bombing begins in five minutes.» Men dette var ikke første gang Reagan dummet seg ut på denne måten. Noe av det samme skjedde i 1982. For å teste stemmen før sending sa han: «My fellow Americans, I've talked to you on a number of occasions about the economic problems and opportunities our nation faces. And I'm prepared to tell you it's a hell of a mess.» Etter å ha sagt dette fortsatte han: «WE're not connected to the press now yet, are we?». Det var han.

We should declare war on Noth Vietnam.....we could pave the whole country and put parking strips on it, and still be home by christmas. (Fresno Bee 10.10 1965)

En av de som skrev talene til Roosevelt var Robert Sherwood. Han har sagt følgende. The New York Times kan gjøre feil - World Almanac kan inneholde feil, men USA's president må aldri ta feil. Etter 1940 har Det Hvite Hus hatt en fast statistiker. Denne personen var uvurderlig for presidenten og for de som skulle skrive talene til ham. Dette er noe USAs førtiende president burde ha anskaffet seg. I'm no linguist, but I have been told that in the Russian langugne there isn't even a word for freedom. (29.10.85)

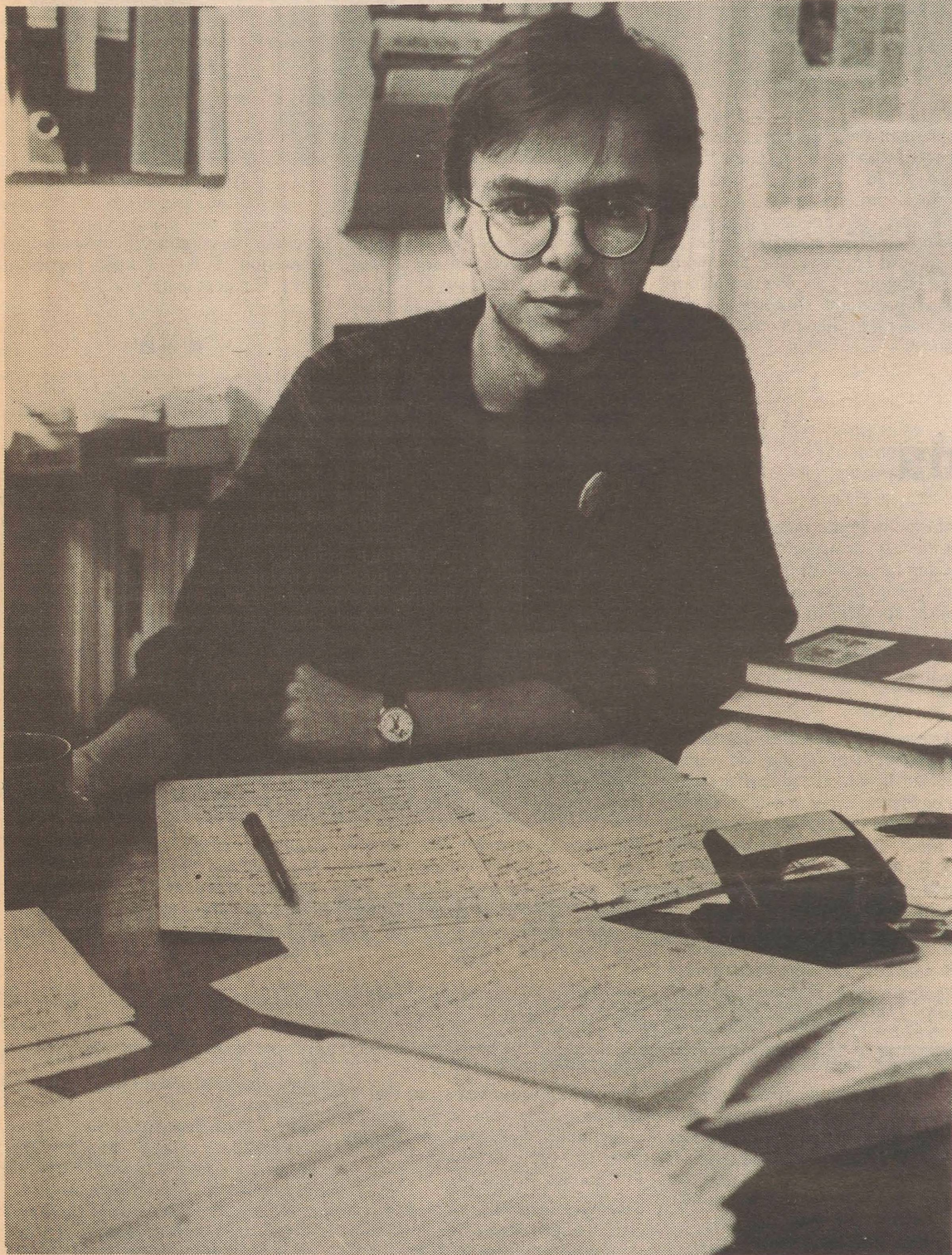

Mye vil ha mer

I forrige nummer bragte vi et brev, skrevet av Atle Haukaas i Norsk Studentunion (NSU). Brevet har avfødt en rekke nye brev, alle skrevet av Haukaas selv. Det ser altså ut som om han ikke er fornøyd med den opp-backingen han fikk for sitt arbeide i forrige Utopia, samt i Aftenposten og Universitas, men ivrer for å holde minnet vedlike.

Vi for vår del har ingen opplysninger, eller brev for den saks skyld, som er konfidensielle, og bringer derfor i sin helhet alle de brevene vi har mottatt i sakens anledning.

Vi vil dog få bemerke at strek nå er satt i denne saken, og at ingen i fremtiden kan regne med å fritt få disponere så mye plass i avisen.

Asle Haukaas

Foto: Hallvard Sandberg

Asle Haukaas,
7a-105,
Kringsjå,
0864 OSLO 8

Utopia,
9000 TROMSØ

Oslo, 8. februar 1988

Ang. mitt leserbrev til neste nummer.

Jeg vil gjerne få lov til å komme med et tillegg (se vedlegg) til det leserbrev jeg allerede har sendt dere til neste nummer av Utopia. Jeg har tenkt det slik at det kan legges inn som et PS. etter brevet slik at leserne kan se at de er skrevet på forskjellige tidspunkt. Jeg regner med å kontakte dere en av dagene for å høre om brevet er mottatt (jeg fikk høre at dere hadde sagt i Tromsø at dere ville ta kontakt med meg,

men det har jeg ikke hørt noe til).

hilsen
Asle Haukaas

PS.
Oslo, 8. februar 1988

Etter å ha lest artikkelen i forrige Utopia er det en lettelse å se at den inneholder så mange feil at redaksjonen sjøl bør rette dem opp. Imidlertid vil jeg gjerne presisere at jeg aldri har uttalt at Utopiaredeksjonen (eller redaktøren) er «konservativ» eller «reaksjonær».

I min samtale med redaktøren bad jeg redaksjonen om å revurdere sitt ønske om å trykke brevet. Til dette svarte redaktøren at de ville revurdere det, på tross av mine useriøse (?) påstander om

Utopias journalistiske nivå – og «deres» (ikke mine!) påstander om at Utopia var en konservativ redaksjon. Jeg avbrøt da redaktøren med at noe slikt hadde jeg aldri sagt, jeg hadde i det hele tatt aldri uttalt meg om redaksjonens politiske farge. Til det kjente jeg dessverre Utopias redaksjon ikke godt nok.

Når artikkelen etter dette får den form den har fått, virker det på meg noe usaklig. Noe jeg beklager, da jeg er sikker på at vi i samarbeid kunne unngått disse tingene, dersom jeg hadde fått artikkelen lest opp på forhånd slik avtalen med redaktøren var.

Asle Haukaas,
Oslo 8. februar -88

Asle Haukaas,
7a-105,
Kringsjå,
0864 OSLO 8

Tlf. 02 - 55 60 20 (arb)
02 - 18 88 71 (priv)

Til redaksjonen i Utopia,
Tromsø

Oslo, 26. januar 1988

Jeg viser til samtale med journalist Arve Bartnes den 21.01.88 og med redaktør Tage Stabell-Kulø den 22.01.88. Jeg bad i samtalen med redaktøren om at redaksjonen revurderer sitt ønske om å

trykke et av mine private brev og/eller lage reportasje på dette. Jeg ble i dag informert om at dere likevel har valgt å trykke brevet. Selvsagt kjenner jeg ikke innholdet av artikkelen, men jeg finner redaksjonens oppførsel såpass merkelig at jeg vil be om at vedlagte leserbrev trykkes i deres avis så fort som mulig. Leserbrevet gir uttrykk for min skuffelse over redaksjonen med hensyn til denne saken. Jeg ber om at leserbrevet trykkes i sin helhet.

Med hilsen
Asle Haukaas

Utopias redaksjon og personangrep

Utopiaredeksjonen har fått i hende et brev fra undertegnede som er en personlig henvendelse til en venn og politisk kollega. Brevet er en form for oppsummering av mitt og andres arbeid med det radikale forslaget til arbeidsprogram for NSU 1988-89. Brevet dreier seg om hvordan jeg mener arbeidet har gått og gir bl.a. en karakteristik av de andre fraksjonene som jeg har holdt i en meget muntlig og personlig stil. Brevet er av en karakter som tydelig signaliserer at det er holdt i en muntlig form og ikke ment for offentliggjøring.

Mitt brev er skrevet i affekt og jeg var selv den første til å innrømme at det ikke burde vært sendt. Tvert imot har jeg beklaget formen på brevet og de fleipete og useriøse karakteristikker det inneholder. Likevel er det ikke noe alibi for redaksjonen for det overtramp jeg mener Utopia har begått i denne saken.

Jeg reagerer derfor på at Utopia velger å offentliggjøre mine private brev. Det er neppe tilfeldig at redaksjonen velger brev fra undertegnede framfor fra andre. Min oppfatning har bakgrunn i henvendelsen fra journalisten Arve Bartnes i Utopia. Bartnes koblet tydelig min stilling i NSU med min rolle som politisk aktiv som privatperson i studentpolitikken. Blandt annet påstod Bartnes at brevet var skrevet på NSUs brevpapir, noe han måtte innrømme ikke var tilfelle. Da sa han til sin unnskyldning at brevet var maskinskrevet....! Dersom det interesserer Utopias redaksjon, kan jeg informere om at jeg også skriver mine kjærlighetsbrev på maskin, uten at det av den grunn innebærer at jeg ønsker dem trykket i en studentavis i Tromsø. Jeg må si at håndteringen av denne saken gjør meg noe overrasket over Utro-

pias journalistiske nivå; dvs. at redaktøren velger å trykke personlige brev som ikke er avisens eiendom. Jeg oppfatter dette som et utilbørlig personangrep og mener at Utopia med dette bryter både med det personvern og det saklighetsnivå en må kunne forvente av en studentavis.

Jeg var kommet i kontakt med Utopias redaktør etter at saken ble kjent for meg og ba redaksjonen revurdere saken. Redaktøren lofte å vurdere dette. Vi avtalte derfor at dersom Utopias redaksjon likevel valgte å trykke brevet skulle jeg informeres på forhånd (i løpet av sist fredag eller lørdag), få teksten opplest og i tillegg få komme med et leserbrev.

I dag, tirsdag, har jeg fått høre av andre enn redaksjonen at dere har valgt å trykke brevet. Jeg synes det er overraskende at redaksjonen ikke selv har klart å informere om dette. De aller fleste gjør en gang i blant tabber eller feil, men få får disse utbrettet i Utopia, håper jeg. Selv oppfatter jeg hele saken mest som et symptom på hva hardt arbeidspress kan medføre, og lite annet. Men den unnskyldningen har kanskje Utopia også?

Jeg vil presisere at dette leserbrevet er en øyeblikkelig reaksjon på nyheten om at Utopia har valgt å trykke dette. I skuffelsen over at jeg trodde saken var ute av verden i og med at jeg ikke har hørt noe, er det mulig brevet oppfattes som noe skarpt. Uansett håper jeg at jeg for ettertiden kan bli spart for å få mine personlige brev trykt som allment lesestoff i Utopia eller andre trykksaker.

Asle Haukaas,
Oslo 26. januar -88

Resturant Brygga

Byens
Beste
Billigste

Lunsj

Middag

Kl. 11 – 18

Åpningstid: 11.00 – 21.00

S. Tollbugt. 3B Tlf. 80 277

«Universitetes siste olje»

Eg viser til Utopia nr. 1/1988, og til ein samtale med meg slik den der er gjengitt. Det er nødvendig å presisere følgjande:

1. Orienteringssaker for styret blir aldri ført på sakslista. Den orientering eg gav styret 21.1 hadde til hensikt å få fram samlande synsunkt til det saksforelegg eg skulle skrive til styresaka den 4. februar. Denne trinnvise fremgangsmåten var bl.a. drøfta med SUs leiar Trond Dokken, seinast i møte 12.1 på mitt kontor. Direktør og prorektor var med på dette møtet, og det var enighet om at saka var best tent med å bli fremma på denne måten.

2. At universitetsstyret på eit tidspunkt måtte behandle «oljesaka» i full breidde, har lenge vore klart. La meg nemne tre grunnar til dette: Total klargjorde – gjennom Fylkesmannen i Finnmark – at dei 5 millionane til boligstøtte var ei gåve til Universitetet. Fagområdet medisin ba om avklaring. Avdeling for geologi bad og om avklaring. Forøvrig viser eg til brev av 2.12.87 frå Universitetets administrasjon til institutt/avdelingar om dette.

3. Det er dei samla goodwill-avtalar utanlandske oljeselskap har inngått med ulike norske forskningsinstitusjonar som i 1987 var på ca. 400 mill. kroner. Den delen Universitetet i Tromsø hittil har fått tildelt, og som eg utførlig gjorde greie for i møtet 21.1, har i dag ein så beskjeden storleiksorden at vi sjølv sagt ikkje er «helt avhengig» av den. Det skal vi heller aldri bli; det er allmen politisk enighet om at det ivært land er ei statleg oppgåve å bygge og driftsfinansiere universiteta. Ekstern støtte er, denne gongen i dobbel meining, olje til maskineriet.

4. Fartøyavtalen med Mobil har vi hatt i eitt år, nemleg 1987. Ny avtale er ikkje underteikna. Eg har hverken meint eller sagt at utan ein slik avtale «kan IBG skyte ein blå (!) pil etter hovedtyngden av sine forskningsprosjekter». Det og derimot meiner og derfor har sagt, er at den geologiske forskning som i 1987 blei utført med «Mobil Search», berre kunne skje ved gratis lån av fartøyet.

5. Arktisk Senter vil bli oppretta, uavhengig av goodwillavtalar med utanlandske olje-

selskap. Derimot vil vårt engasjement i Arktis meir allment bli berørt. Ikkje minst vil dette gjelde i forhold til andre institusjonar, dersom vi åleine avstår frå forskningsstøtte frå selskap som Mobil, Total, BP og Shell. Dette fordi dei står for ein vesentlig del av goodwill-yingar i Norge, og dertil har nordområda som særskilt interessefelt.

— — —

Dette var det grøvste. For vidare oppklaring visar eg til saksforelegg med vedlegg til den aktuelle styresaka som blir behandla 4. februar.

Til slutt: Dette at «Totalsaken ikke lengre kan sees isolert», blir av Trond Dokken karakterisert som «et taktisk utspill for å gjøre den samlede sponsepakken så stor at studentene blir nødt til å si ja». Det er da med ei viss forundring eg konstaterer at ei pressemelding frå tillitsvalde studentar den 26.1 nettopp understrekar at slike avtalar «må sees i sammenheng».

Tromsø, 29. januar 1988
Beste helsing

Narve Bjørgo

Hovedallmøtet den 10. februar – rødt og dødt!

Studentenes øverste organ – Hovedallmøtet, hvor alle de 2500 studentene har rett til å møte og har stemmerett, var samlet igjen den 10. februar. Sakslista denne gangen var kanskje ikke den mest spennende som har vært servert studentene i Tromsø, MEN: studentene skulle velge mange av sine tillitsvalgte, både i Studentutvalget og i Norsk Studentunon på dette møtet. Og det har stor betydning for hvilken politikk som blir ført fra studentpolitikernes side. I tillegg var det da valg av delegater til Landstinget i Norsk Studentunion.

Tørre fakta fra gjennomføringen av møtet:

- gode orienteringer (som flere burde fått med seg)
- 50 oppmøtte, som ser nødvendigheten av å møte opp!!
- ingen på talelista
- ingen forsøk på diskusjon
- ingen alternativer på forslagen fra NSU og SU
- 5 orienteringssaker, 1 til behandling og 6 valg unnagjort på i underkant av 90 minutter.

Hva ønsker så den «radikale pampejengen» av et Hovedallmøte? Det er selvsagt greit å få en bekreftelse på at ingen (med noen avholdne unntak) er uenige med oss og det vi gjør..., men det vi ønsker er at studentene ved Universitetet i Tromsø skal være med på å forme den politikken som studentene i Tromsø gjennom Hovedallmøtet og dets ved-

tak står for. Vi ønsker ikke at studentene på alle saker stilltiende er enige med oss. Helt klart har vi våre meninger om hva som er rett og riktig, men vi ønsker at studentene ved Universitetet i Tromsø skal ta avgjørelsen om hvilken olitikk de ønsker vi skal drive. FOR HVA ER DET EGENTLIG JEG GJØR SOM STUDENTPOLITIKER? På Hovedallmøtet den 10 februar følte jeg at vi overkjørte studentene – ikke fordi at vi faktisk gjorde det, men fordi det minnet mest om en demokratisk farse slik det fungerte den gangen.

Hovedallmøtet vedtok februar ifjor – for ett år siden – at vi fortsatt skulle ha Hovedallmøtet som vårt høyeste organ. Dette er et vedtak jeg er ening i, men hvor er alle dere 400 studenter som var der og ville ha Hovedallmøtet som øverste organ for Tromsø-studentene? Alle dere som var enig i at det er viktig med det direkte demokratiet vi har? Noen men få av dere så jeg på HAM den 10 februar, men alle dere andre? Dere har medinnflytelse på det som skjer her fordi dere selv har ønsket det slik. Så hvorfor bruker dere den ikke?

Dere hadde sjansen til å bruke deres medinnflytelse på HAM den 10 februar, og dere vil få det på senere Hovedallmøter. Og dere er i deres fulle rett til å fremme saker til Hovedallmøtet (se reglementet). Fram til da er jeg overbevist om at over 95% av studentene er radikale. Politikken jeg driver blir også deretter.

Elin Gundersen

Universitetet og boikott av Shell m.fl.

Universitetet i Tromsø førebear seg i disse dagar på å ta stilling til framtidige avtalar med oljeselskap som står på Fellerrådet for det Sørlege Afrika (FSA) si boikottliste. I presseoppslag, Nordlys 30.01.88 og studentavisa Utopia nr. 1/88, blir det spedd uklare opplysningar om kva FSA eigentleg meiner. Dessutan ser det til at denne uklarheten har blitt brukt i argumentasjonen for eit standpunkt om å vika unna FSAs boikottliste.

KVA FSA MEINAR

1. Oljeselskapa Shell, Mobil, Caltex (Texaco), BP og Total profiterar grovt på apartheid. Dei smør krigsmaskinen til rasistregimet med olje. Fordi olje er Bothas aller mest sårbare punkt, har FSA valgt å konsentrera boikottkampanjen til å gjelde oljeselskap.

2. FSA utfordrar alle norske kommunar, fylkeskommunar, institusjonar, organisasjonar, fagforeningar og bedrifter til å bryte all samband med oljeselskap som heller

hjelper apartheidstaten. Med andre ord bes alle om ikkje å inngå samarbeid eller avtalar av noko slag eller fornøya gamle.

KLAR TALE

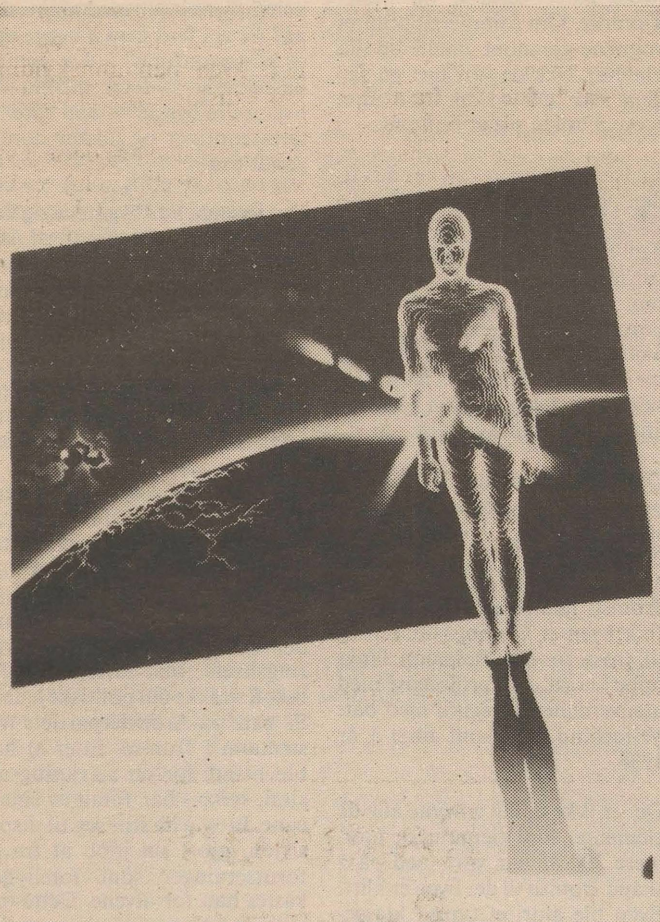
FSA sin tale skulle derfor vere vanskeleg å mistolka. Opplysningane i presseoppslaga om at solidaritetsorganisasjonen FSA ropar boikott utan å meine det forundrar og uroar. Er det eit utslag av manglande argument i ei vanskeleg sak?

Boikottkampanjen mot Shell og og dei andre selskapa er internasjonal. På kort tid har den vekt opinionen i mange land. FSA er overtydd om at eit klart boikottstanpunkt frå Universitetet i Tromsø vil ha stor påvirkningskraft når det gjeld arbeidet for å isolera apartheidregimet, stoppa krigsmaskinen i det sørlege Afrika.

Knut Fylkesnes,
leder FSA, Tromsø.

Annonse:

Skriv et essay – vinn stipendium ved universitet i USA

bør være kort, maksimum 2000 ord, og skal skrives på norsk. Studentene kan velge mellom følgende emner:

- Verdensrommet
- Fabrikkautomasjon
- Teknologi i hjemmet
- Teknologi på arbeidsplassen
- Energi

Frist for innlevering av essayet er 1. mai 1988

Juryen

I den norske fagjuryen sitter fire personer som alle er anerkjente for sin faglige kompetanse. De vil vurdere de innsendte bidragene med vekt på kriteriene kreativitet, sannsynliggjøring/underbygging av oppgavens konklusjoner, samt framstillingsevne/disposisjon.

Premier/Nasjonalt

1. premie: NOK 7.000,-, samt en tur til Stockholm, hvor studenten deltar ved en fest-/konkurransbankett.

2. premie: NOK 3000,-.

Alle studentene vil få et diplom med juryens vurderinger og kommentarer, som takk for deltakelsen.

Internasjonal

Det norske vinneressayet deltar i den europeiske finalen. Det kåres der fire vinnere som får anledning til å studere ett år i USA på Honeywells bekostning.

Deltakerne har ingen forpliktelser ovenfor Honeywell verken før, under eller etter konkurransen.

For ytterligere informasjon og påmeldingsskjema, vennligst kontakt lærerstødet eller Honeywell A/S, v/konkurransansvarlig Torill Vik Borg, Postboks 263, 1371 Asker, Tlf.(02)79 59 60.

Honeywell har i år igjen gleden av å invitere alle heltidsstudenter ved universiteter og høyskoler til å delta i den internasjonale essaykonkurransen «Hva bringer fremtiden?»

Formål

Honeywell ønsker å bidra til at koogtakten mellom utdannelse-institusjonene og industrien styrkes. Vi tror bl.a. konkurranser av denne art kan stimulere studentene til å engasjere seg i den fremtidige teknologiske og øko-

nomiske utviklingen, og på denne måten fremme det tekniske miljøet såvel i Norge, som internasjonalt.

Essayet

Honeywell utfordrer studentene til å bruke både kreativiteten, fantasien og fornuften. Essayet skal handle om det mest betydningsfulle teknologiske fremskrittet som vil være nådd innen 25 år-dvs. år 2013 og hvilke konsekvenser dette vil få for de økonomiske og sosiale forhold. Essayet

Hummer og Campari

High tech I

- Tjenare, Må jeg få titta på era Ronson?

Overnevnte forespørsel har fått aktualitet etter at to herrer fra det nevnte svenske forsvarsdepartementet for en tid tilbake ble tatt på fersk gjerning under vibrasjonstesting av TFDS' luftputekatamaran Fjordkongen. Svenskene skal ha vært kåte på båten helt siden desember ifjor, da representanter for Karlskronaverket var i byen for å inspisere godisene.

Teknologien brukt ombord i Fjordkongen skal også brukes i forbindelse med nye militære fartøy, men forsvarsminister Johan Jørgen Holst mener det er å gå for langt å kalle opptrinnet industrispionasje. Det samme mener kapteinen på Fjordkongen, Emil Lorentsen. Til bladet «Tromsø» sier han at dette må være fjæra som har blitt til fem høns. Likevel, et tankekors er det at mens vi jakter på svensker ombord på hurtigbåten, går det drøsevis av dem løs på Regionsykehuset, kamuflert som «krisehjelp». Burde ikke det

være et tankekors for overvåkingsspolitiet? Hva vet vi om ikke sykepleiere fra Svenska materialverket går på RST og snoker blant hitech utstyr som brødrister og ostehevler?

Vi vil også advare mot overdreven bruk av svenske gjesteforelesere, eller ihvertfall sørge for fotfølging av dem i pausene mellom forelesninger. Før man vet ord av det sitter de limt foran IMRs nyinnkjøpte Hewlett-Packard arbeidsstasjoner (se nedenfor - greetings from Pretoria) eller instituttenes hitech Cormatic dorrull-holdere.

Vi følger saken nøye.

Hai-tekk II

Root'ede i alle land!

Som nevnt ovenfor har IMR kjøpt inn 22 Hewlett-Packard datamaskiner. Utklippet stammer fra siste nummer av Utopia, som brakte en utførlig rapport om nyanskaffelsene. Vi må bare få beklage at den generelle nivåsenkningen i skolen også har nådd IMR, med den følge at nær

Under installasjonen av utstyret ble det laget noen root-eide Set User ID-shell. Når en bruker kjører et slik, blir han root. De kom på avveie, og mye arbeid har vært gjort for å tette igjen hullene. En tid var det så ille at nærsagt hvem som helst kunne bli root. Så lenge Alis er avhengig av at brukeren root skal kunne kopiere filler fritt omkring, og seksjonen ønsker Alis, vil problemet ligge latent. Om en maksin lekker, er alle de andre 21 i faresonen. Ingen har enda funnet noen løsning på dette.

sagt hvem som helst kan bli «root». Vi vil også stille spørsmålsteget ved at en bruker kan bli «root» ved bare å benytte noen Set User ID-shell. - At det skal være så enkelt! Vi følger saken med bekymring.

(Lykke til, Alis!)

Generalforsamling i Ruphus

Foto: Tage Stabell-Kulø

Nok en gang har det vært generalforsamling i Ruphus, studentforening ved Institutt for Matematiske Realfag. Aldri har en forsamling så preget av strundens alvor inntatt lokalene. Det var mange og vanskelige saker som skulle vurderes, og forsamlingen gjorde sitt ytterste. At møteledelsen ikke var på linje med flertallet i en del saker får tilskrives tilfeldigheter.

Valgene foregikk etter tradisjonelt mønster, med skriftelige valg. Visse problemer oppsto underveis, men skyldes trolig et noe indisponert telkorps. Alle var imidlertid fornøyd da serveringen var storartet.

Diktafon

Utopia har for salg en stk. Philips Pocket Memo diktafon, ca. ett år gammel. Nesten ikke brukt, selges for kr 500,- (1.800,-). Henv. tlf. 81 688 linje 386.

Interessert i arkitektur og byplanlegging i Tromsø?

Følg Arkitektforeningens åpne forelesninger på Polarmuseet på Skansen.

— I tiden 29.02. — 09.03.

Se oppslag på Universitetet for nærmere tidspunkt og titler

Bør vi ikke frede menneskene?

Av Bjarne G. Nilsen.

Mens jeg skriver dette faller bjørkens siste løv til jorden. De teller høstens dager etter sommer og vår. Treets stamme har årringer som taler om år som gikk. Kalk og vann som danner sære formasjoner i dryppsteinshulene gir tusenårig perspektiv.

Uavbrutt gjennom døgnets timer springer mennesketanken i tid og sted. Rett som det er lever man i nåtiden, havner tusen år tilbake eller søker fremover i en ukjent fremtid. Selv om vi egentlig lever bare i nuet, er det ingen mennesker hvis tankeliv bar er oppfylt av øyeblikket. Noen foregriper fremtiden i forventning og drøm eller i angst og panikk. Andre lever i fortidens verden med minner, med bitterhet, med glede eller vemod.

Å være født og vokst opp i en småby av Tromsø's karakter, så betraktes som en gave. La oss se et øyeblikk på hva slags by Tromsø var i 20- og 30-årene. Fiske og fangst preget livet i byen i store deler av året. Samtidig var byen en viktig handelsby med sterkt innslag av embedsverket. Tilflyttere var heller ikke noe ukjent begrep. De som kom sørfra var oftest knyttet til embedsverket. Dessuten en del unge folk som det ikke var plass for på hjem-plassene. Gjerner de yngste i familien, opprørerne, radikalerne dukket opp i etterkrigstiden.

Det var også et ganske stort innslag av utlendinger som slo seg ned her. Jeg husker en dansk baker og en dansk trikotasjehandler. Vi fikk også den tyske ølbrygger og husker en tysk hanskefabrikant i byen. Vi hadde også flere russiske forretningsmenn, bl.a. to sjarmerende brødre som drev kolonialhandel. De som ved siden av fiskerne preget byens gater sterkest, var hestekjørerne. Om sommeren buldret vognene gjennom gatene og om vinteren fikk de stor fart på sledene sine. Da var det bare om å gjøre å holde seg godt unna.

En vandring langs kaiene i den tiden var en opplevelsesrik tur. Gikk man nordover forbi Tollboden og inn mot verftsområdet var det et yrende liv rundt Skansen. Den stod der skremmende. Foruten sin krigerske fortid var Skansen brukt som lasarett. Der ble man internert hvis man fikk skarlagensfeber, difteri eller en annen smittsom sykdom.

Ofta var det fremmede båter på besøk i byen. Tyske trålere, engelske trålere, t.o.m. spanske trålere dukket rett som det var opp ved kaiene. Sammen med den handel Tromsø hadde med kontinentet fikk byen et kosmopolitisk preg til tross for sin isolasjon langt oppe i nord. All forbindelse med utenverdenen foregikk med båt. Veiforbindelsen kom først i år 1936.

Det er ikke mulig å nevne alle de elementer som gjennom de nærmere 200 år har vært med på å skape Tromsø til det byen er blitt. Byen ble aldri et typisk klasse-samfunn. Visst kunne de økonomiske forhold skape skille mellom menneskene. Men man levde i et nært forhold til hverandre. Alle omgikk. Vi møttes på kaiene og på torget. Det var nærhet og omsorg. Livets bitre realiteter med liv og død på ishav og på fiskefeltene overskygget småsladderer. Omsorgen for de familiene hvor far ble borte eller ble for lenge borte, er noe av de beste minner som jeg har fra min barndom. Våre foreldre visste om dem som gikk der og ventet på overvinteren som ikke kom til-

bake til beregnet tid. Vi ble ofte sendt med litt mat med en eller annen hjelp til dem som gikk der med sin engstelse og savn. Når så ishavs-skutene eller fiskebåtene kom hjem igjen med sine fangster, med sin glede, med sitt overskudd, da blomstret det opp i gatene. Vi som var små barn merket det jo. Vi så det på dem. Vi så gleden. Vi lærte noe om solidaritet i den tiden. Det var ikke en solidaritet til bruk i agitasjonstaler men en solidaritet i praktisk handling.

Når jeg har gitt denne kronikken provoserende overskrift så er det for å understreke at vi gamle Tromsøgutter ikke er så voldsomt opptatt med fredning av enkelte hus. For oss er det liv og de mennesker som knytter seg til miljøene, som opptar sinnene mest. Et enkeltstående gammelt hus innimellom noen nye bygninger forteller ingenting om fortiden. For oss er ikke Aunegården i Sjøgata det viktige. Det vi tenker på er Aunefamiliens liv i denne del av byen. Hvordan fedre og besteforeldre var med på å gjøre strøket til noe spesielt.

Når vi ser på Skansen så er det ikke bare den gamle bygningen med gjerde rundt og en trekanon som betyr noe. Men hele det liv som knytter seg til området med skipsverft, tollbod, fiskeribedrifter, sjøfarten, fiskebåtene. Hele det liv som var der nede. La Skansen komme inn i pulserende liv igjen. La den fortelle historien om denne byen med menneskene i arbeid og fest i sykdom og død. Sammen med Ishavsmuseet må den bli i stand til å fortelle etterslekten om menneskene som levde her.

I innledningen av mitt innlegg kom jeg inn på tanker om tiden. Vår tid er nå! Hva slags miljøer skaper vi rundt oss nå? Hvordan behandler vi våre medmennesker nå? Er vi i ferd med å bygge opp et kassesamfunn? - Jeg gjenfar kasse. Når vi lever adskilt fra hverandre bygger vi opp våre interessemiljøer og lukker dørene rundt oss.

Det levende liv i bygatene og kaiene reduseres. Drabantbyer, studentbyer, aldersboliger vokser opp i utkantene. Fellesskapet som var med på å styrke oss når ulykkene rammet, som forhindret ensomhetsfølelsen inne i de små husene langs gatene. Er den i ferd med å forsvinne? Sitter vi igjen her bare med mediavolden?

Særlig i lokalavisene våre finner vi ikke mye overbærenhet og toleranse. Skånselsløst avsløres feil og mangler. Brutalt felles forhåndsdommer. Og det gjøres ikke noe forskjell på folk - om det kan være noen trøst. Næringslivets folk, idrettsfolk, for ikke å snakke om politiske ledere. Se bare på Arbeiderpartiets førstemann i Tromsø. Etter at han ble utsatt for en strykningssaksjon, sviktes han totalt av sine egne. Etter å ha stilt seg til disposisjon, gjort sin jobb ut fra de forutsetninger som foreligger, kastes han for ulvene. Dette forteller mere om et parti enn om en person.

Det verste av alt er at folk og politiske ledere er begynt å bli redd massemediene. De lar seg dirigere og påvirke alt for sterkt av mediens oppslag. Det er derfor jeg nå tør påstå at det er viktigere å begynne og frede mennesker enn å frede gamle hus. Det skal mot til å støtte en som det gikk galt for. Det skal krefter til for å bygge opp igjen noe som sviktet. Det skal utholdenhet til for å gjenreise noe som falt.

Men det finnes jo ikke fredningsbestemmelser for mennesker!